

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

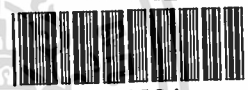
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะที่น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรใน ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

THE PERCEPTION OF FARMERS TOWARDS THE CREDIBILITY CHARACTERISTICS OF EXTENSION WORKERS IN TUMBOL NHONGLALOG, AMPHOE BANKHAI, RAYONG PROVINCE.

โดย

T096094

นางสาวกิตติมา ธนพงศ์วัฒน์

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ 5 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2538

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ..... 5 4 39

(ดร. สรพล เศรษฐบุตร)

กรรมการปัญหาพิเศษ..... 17.1.4.138

(ผศ. ศุภสมบุรณ์ อังรัตนากร)

กรรมการปัญหาพิเศษ..... 5.14.1.38

(อาจารย์บรรินทร์ บุญธรรม)

หัวหน้าภาควิชาเทคนิคเกษตร..... 17.1.24.38

(อาจารย์สนอง นิลเพชร)

เลขที่..... 36094
เลขทะเบียน..... 2 JUN 2009
วันเดือนปี.....

2พ.
767AK
2538

ACC. NO..... 23 พ.ศ. 2538
Date Received.....
Call No.....

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะที่น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรใน
ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

THE PERCEPTION OF FARMERS TOWARDS THE CREDIBILITY
CHARACTERISTICS OF EXTENSION WORKERS IN TUMBOL NHONGLALOG,
AMPHOE BANKHAI, RAYONG PROVINCE.

โดย

นางสาวกิตติมา กนพงษ์พันธ์

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

พ.ศ. 2538

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะที่น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
ในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง
: THE PERCEPTION OF FARMERS TOWARDS THE CREDIBILITY
CHARACTERISTICS OF EXTENSION WORKERS IN TUMBOL NHONGLALOG,
AMPHOE BANKHAI, RAYONG PROVINCE.

โดย : นางสาวกิตติมา ชนพงศ์พิพัฒน์

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนการเกษตร)

สาขาวิชา : พัฒนาการเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ.....

(ดร.สุรพล เศรษฐบุตร)

..S./..Y./..38.

การวิจัยเรื่องการรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะที่น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ครั้งนี้มุ่งวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาสถานภาพส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และทัศนคติของเกษตรกรที่เป็นผู้ให้ข้อมูล ในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ซึ่งได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำการเกษตร การติดต่อกับเกษตรตำบลและทัศนคติที่มีต่องานส่งเสริมการเกษตร เพื่อระบุถึงลักษณะของเกษตรตำบลที่มีความน่าเชื่อถือตามที่เสนอแนะของเกษตรกร และเพื่อบ่งชี้ถึงลักษณะความน่าเชื่อถืออื่นๆที่เกษตรตำบลควรมีการแสดงออกในทัศนะของเกษตรกร ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรตัวอย่างในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (SIMPLE RANDOM SAMPLING) ใช้ขนาดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง 10 % ซึ่งได้เกษตรกรตัวอย่างทั้งสิ้น 116 คน

ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 42 ปี ส่วนใหญ่ 70.69 เปอร์เซ็นต์ มีระดับการศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 63.79 เปอร์เซ็นต์ เป็นเพศหญิงและแต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน เกษตรกรทั้งหมดทำการปลูกพืชเป็นอาชีพหลักโดยทำสวนยางพารา สวนทุเรียนและทำไร่สับปะรด เป็นส่วนใหญ่ ส่วนอาชีพรองจะทำควบคู่ไปกับอาชีพหลัก เช่น การเลี้ยงสัตว์, การรับจ้าง เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการค้า ไม่สามารถใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ย 6,474 บาท/เดือน เกษตรกรส่วนใหญ่ 67.24 เปอร์เซ็นต์ มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองมากกว่าครึ่งหนึ่งคือ 57.46 เปอร์เซ็นต์ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ระบุว่าได้มีการติดต่อกับเกษตรกรตำบล และในกลุ่มที่เคยติดต่อกับเกษตรกรตำบลได้ระบุว่าเคยติดต่อ 1 เดือน/ครั้ง ตามวันเวลาที่เกษตรกรตำบลนัดหมาย 71.05 เปอร์เซ็นต์ และติดต่อกับเกษตรกรตำบล โดยไม่ได้นัดหมาย 1 เดือน/ครั้ง 29.31 เปอร์เซ็นต์

ในด้านทัศนคติของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างต่องานส่งเสริมการเกษตรนั้นพบว่ามีความเฉลี่ย รวมอยู่ในระดับที่ดี คือมีการเข้าใจและเห็นด้วยกับระบบงานที่ส่งเสริมการเกษตรในปัจจุบัน

ในด้านการรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบลในมิติต่างๆ นั้นพบว่ามีการรับรู้ในระดับมากถึง 4 รายการ คือ ตามลำดับคะแนนเฉลี่ยต่อไปนี้

1. มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ได้แก่ การชำนาญการ, มีทักษะ, มีประสบการณ์, มีความ มีอำนาจและมีความรอบรู้
2. มิติความคล่องตัว ได้แก่ ความมั่นใจในตัวเอง, ต่อสู้, เปิดเผย, บากบั่น, มีความกล้า, ตันตน, ภาระกิจกระฉ่งและรวดเร็ว
3. มิติความน่าไว้วางใจ ได้แก่ ความจริงใจ, มีมิตรไมตรี, ยุติธรรม, ซื่อสัตย์, ใจกว้าง, คนพเนเเดียวกันและพูดภาษาท้องถิ่น
4. มิติความเป็นสุจริตคนเคย ได้แก่ ลักษณะการหาบง่าย, การเป็นผู้ตอนปรน, มี อักขาศัย, อ่อนโยน, การให้อภัย, ต่อนรับจับสู้, ซึมซับแจ่มใสและเข้าใจผู้อื่น

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะที่น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตร คือ 1) เกษตรตำบลควรออกมาพบปะเยี่ยมเยียนเกษตรกรบ่อยๆและทั่วถึง 2) ช่วยเหลือฮามเกษตรกรมีปญหา 3) แนะนำความรู้ใหม่ๆมาให้เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น 4) ช่วยเหลือด้านการวางแผนการผลิตและการตลาด 5) พุดจริงทำจริง ชยันขันแข็งในการทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจากหลาย ๆ ท่าน อันได้แก่ ดร.สุรพล เศรษฐบุตร ซึ่งเป็นประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ที่ได้ให้คำแนะนำและแนวทางการปฏิบัติมาตั้งแต่ต้น อีกทั้ง ผศ. ศุภสมบุรณ์ อังรัตนกร และอาจารย์บริรักษ์ บุญธรรม และอาจารย์เอนก บุญสิน ซึ่งเป็นที่กรรมการปัญหาพิเศษ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน และขอขอบคุณเกษตรตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือในด้านข้อมูลของตำบลหนองละลอก รวมไปถึงเพื่อน ๆ ทุกท่านที่คอยให้กำลังใจและช่วยงานในการเก็บข้อมูลและจัดพิมพ์และคอยให้กำลังใจให้ผ่านไปได้ด้วยดี จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สุดท้ายที่จะกล่าวถึง และเป็นผู้สร้างหลักให้แก่ชีวิตผู้ทำการวิจัยมาตั้งแต่ต้น คือบิดามารดา ผู้ให้กำเนิดที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านเงินทุนในการศึกษามาตลอด ดังนั้นหากการศึกษาครั้งนี้มีความคั่งค้าง นั่นคือผลการกระทำของบิดามารดาผู้ให้กำเนิด แต่หากเกิดผิดพลาดประการใดนั้นเป็นเพราะความบกพร่องของข้าพเจ้าผู้ดำเนินงานเอง

ผู้ทำการศึกษา

กิตติมา ธนพงษ์พัฒน์

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(1)
สารบัญภาพ	(2)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	23
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	23
วิธีการและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล	23
ระยะเวลาและสถานที่	24
การวิเคราะห์ข้อมูล	24
บทที่ 4 ผลการศึกษา	27
ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และทัศนคติที่ เกษตรกรมีต่องานส่งเสริมการเกษตร	27
ตอนที่ 2 ลักษณะของการรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะ ความน่าเชื่อถือของเกษตรตำบลในแต่ละมิติ	44
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะความน่าเชื่อถืออื่นๆ ที่เกษตรตำบลควรมีการแสดงออก	51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5	สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	53
	ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป	57
	เอกสารอ้างอิง	58
ภาคผนวก	1	62
ภาคผนวก	2	64
ภาคผนวก	3	65

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงของเขตหมู่บ้านในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย
จังหวัดระยอง

หน้า

64

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. การกระจายข้อมูลจำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง	29
2. การกระจายข้อมูลจำแนกตามสถานภาพการสมรส รายได้ พื้นที่ทำการเกษตรและสถานภาพการถือครองที่ดินของกลุ่มตัวอย่าง	33
3. การกระจายของข้อมูลจำแนกตามประสบการณ์ในการทำการเกษตร อาชีพหลัก และอาชีพรองของกลุ่มตัวอย่าง	36
4. การติดต่อกับเกษตรกรตำบล	38
5. คะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลที่มิต้องงานส่งเสริมการเกษตร	41
6. คะแนนเฉลี่ยและลำดับการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูลในลักษณะความน่าเชื่อถือ ของเกษตรกรตำบล จำแนกตามแต่ละมิติ	47
7. ลำดับความสำคัญของมิติความน่าเชื่อถือตามการรับรู้ของเกษตรกร กลุ่มตัวอย่าง	49
8. จำนวนและเปอร์เซ็นต์ผู้ให้ข้อมูลตามความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะ ความน่าเชื่อถืออื่น ๆ ที่เกษตรกรตำบลควรมี	52

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

(Statement Of The Problem)

การส่งเสริมการเกษตรนั้นนับได้ว่าเป็นมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเกษตรของประเทศต่างๆ สำหรับประเทศไทยก็เช่นเดียวกันที่การส่งเสริมการเกษตรนำผลให้เกิดการพัฒนาด้านการผลิตทางการเกษตร การส่งเสริมการเกษตรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่เกษตรกรเพื่อพัฒนาการผลิตให้เป็นไปตามเป้าหมาย จึงนับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และนอกจากนี้งานส่งเสริมการยังเป็นกระบวนการทางด้านจิตใจที่เริ่มจากการได้ยินได้ทราบ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชาการด้านการเกษตรและเกิดการเรียนรู้เกิดความเข้าใจ ซึ่งเกษตรกรจะยอมรับนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมได้เพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ขึ้นกับสภาพสิ่งแวดล้อม ลักษณะของนวัตกรรมนั้นๆ ตลอดจนการให้ข่าวสาร เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ ทำให้บุคคลก้าวไปถึงการยอมรับตลอดจนความเต็มใจที่จะเปลี่ยนแปลง กระบวนการเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการขยายการบริการการส่งเสริมการเกษตรไปถึงระดับภูมิภาค และขยายขอบข่ายการให้การบริการให้ถึงมือเกษตรกรอย่างทั่วถึงรวดเร็วโดยดำเนินการจัดระบบส่งเสริมการเกษตรทั่วประเทศ และได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลที่เรียกทุกๆ ไปว่า "เกษตรตำบล" เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งนับได้ว่า เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับเกษตรกรมากที่สุดและทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรและดำเนินการประสานงานระหว่างเกษตรกรกับหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เอง

Rogers and Shoemaker (1971) กล่าวว่าไว้วางใจว่านักส่งเสริมหรือผู้นำการเปลี่ยนแปลงเปรียบเสมือนผู้นำความรู้และวิธีการปฏิบัติใหม่ๆ ของเกษตรกร นอกจากนี้ในกรณีที่เกษตรกรยอมรับเทคโนโลยีส่งเสริมนั้นผลมาจากคุณลักษณะสำคัญของตัวนักส่งเสริมหรือผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งได้แก่ (1) ความน่าเชื่อถือ (credibility) ความน่าไว้วางใจ (trustworthiness) และความคล่องตัว (dynamism) ของนักส่งเสริมในสาขาของเกษตรกร (2) การติดต่อสื่อสาร หรือความสัมพันธ์ระหว่างนักส่งเสริมและเกษตรกร อยู่ระดับเดียวกัน (homophile relationship) และ (3) คุณลักษณะส่วนบุคคลของนักส่งเสริม เช่น สติปัญญา ความสามารถในการสื่อสารกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกร รวมทั้งการมีแนวความคิดในการพัฒนาด้วย ดังนั้นบทบาทที่สำคัญของนักส่งเสริมที่ต้องมีการแสดงออกเพื่อให้เกษตรกรเกิดการยอมรับนวัตกรรมคือความสนใจในการสื่อสารชักชวน และหาปัจจัย การผลิตให้เกษตรกรตามที่เกษตรกรได้รับทราบข่าวสารให้ทันเวลา ความน่าเชื่อถือ (credibility) ของผู้นำการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะเชื่อได้ว่างานส่งเสริมการเกษตรจะสัมฤทธิ์ผล งานส่งเสริมการเกษตรนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติเป็นอย่างยิ่ง และงานของกรมส่งเสริมการเกษตรนั้นมุ่งที่จะพัฒนาคนอันหมายถึงเกษตรกรตลอดจนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตให้สูงขึ้นสามารถเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร นักส่งเสริมคือผู้ที่นำเอาวิทยาการใหม่ๆ หรือเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาแล้วไปสู่เกษตรกร ให้คำปรึกษาช่วยเกษตรกรแก้ไขปัญหาตลอดจนให้ความรู้แก่เกษตรกรด้านการปฏิบัติ อันเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกษตรกรให้เกิดการยอมรับวิทยาการความรู้เทคโนโลยีใหม่ นักส่งเสริมจำเป็นต้องเข้าใจปัญหาและสถานะของเกษตรกรเป็นอย่างดี จำเป็นต้องเข้าไปคลุกคลีหรือประจำในหมู่บ้านหรือในท้องถิ่นเสมอ และยังต้องรู้วิธีการส่งเสริมการแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาไปในตัว นักส่งเสริมต้องมีความพยายามอยู่อย่างหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพในงานส่งเสริม คือการสร้างคว้าวางใจในหมู่เกษตรกร ทำให้เกษตรกรเชื่อถือต่อการให้บริการข่าวสารทางการเกษตร ดังนั้นเกษตรกรตำบลควรได้รับการยอมรับจากบุคคลเป้าหมายทั้งในด้านความสอดคล้องกับบุคคลเป้าหมาย การตอบสนองและความน่าเชื่อถือในเบื้องต้น ก่อน เพื่อที่สามารถแสดงบทบาทอย่างมีประสิทธิภาพในการชักชวนให้เกษตรกรยอมรับเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ไปปฏิบัติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

(Objectives Of The Study)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุถึงลักษณะของเกษตรกรตำบลที่มีความน่าเชื่อถือตามการรับรู้ของเกษตรกรในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านคำส จังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เพื่อศึกษาสถานภาพส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจและทัศนคติของเกษตรกรที่เป็นผู้ให้ข้อมูล ในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ซึ่งได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำเกษตร การติดต่อกับเกษตรกรตำบล และทัศนคติที่มีต่องานส่งเสริมการเกษตร
2. เพื่อระบุถึงลักษณะของเกษตรกรตำบลที่มีความน่าเชื่อถือ ตามทัศนคติของเกษตรกรในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง
3. เพื่อบ่งชี้ถึงลักษณะความน่าเชื่อถืออื่นๆ ที่เกษตรกรตำบลควรมีการแสดงออกในทัศนคติของเกษตรกร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
(Expected Results)

ผลการวิจัยในครั้งนี้ คาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆดังต่อไปนี้

1. ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานทางสถานภาพส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจและทัศนคติ ตลอดจนความเป็นอยู่ของกลุ่มเป้าหมาย
2. ทราบถึงลักษณะที่น่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยองในทัศนคติของเกษตรกร
3. ทราบถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเกษตรกร ที่มีต่อลักษณะที่น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
4. เกษตรตำบลของกรมส่งเสริมการเกษตรในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง สามารถนำเอาผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานและพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการในทัศนคติของเกษตรกรที่เห็นว่าเกษตรกรตำบลที่น่าไว้วางใจและน่าเชื่อถือนั้นควรจะมีปฏิบัติอย่างไร เพื่อให้การปฏิบัติงานในการให้คำแนะนำและการให้ความรู้ทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านการเกษตรแก่เกษตรกรได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิงสำหรับผู้สนใจศึกษาวิจัยลักษณะความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงในสถานที่อื่นๆ

ขอบเขตการศึกษา

(Scope Of The Study)

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้จำกัดขอบเขตของการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของเกษตรกรตำบลที่มีความน่าเชื่อถือในทัศนของเกษตรกรในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 116 คน

2. สำหรับความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบลที่วิจัยในครั้งนี้จำกัดความน่าเชื่อถือเป็น 4 มิติเท่านั้น คือ

- ความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย (Sociability)
- ความน่าไว้วางใจ (Trustworthiness)
- ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (Qualification)
- ความคล่องตัว กระฉับกระเฉง (Dynamism)

นิยามศัพท์

(Definitions)

ลักษณะของเกษตรกรตำบลที่มีความน่าเชื่อถือตามการรับรู้ของเกษตรกร หมายถึง ความเข้มแข็ง หรือระดับของการยอมรับที่เกษตรกรมีต่อมิติของความน่าเชื่อถือที่เกษตรกรตำบลพึงมีใน 4 มิติ คือ ความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย (sociability) ความน่าไว้วางใจ (trustworthiness) ความมีคุณวุฒิ (qualification) และ ความคล่องตัว (dynamism) สำหรับลักษณะความน่าเชื่อถือนี้ ผู้วิจัยได้สร้างข้อความจำนวน 8 ข้อความตามลักษณะหรือตัวบ่งชี้ในแต่ละมิติของความน่าเชื่อถือซึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีรายละเอียดดังนี้คือ

1. **มิติความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย (Sociability)** ประกอบไปด้วยลักษณะตัวบ่งชี้ได้แก่ ลักษณะการหาพวง่าย เป็นผู้ผ่อนปรน มีอัธยาศัยดี อ่อนโยน ให้อภัย ต้อนรับรับสว สวมแอม แจ่มใส
2. **มิติความน่าไว้วางใจ (trustworthiness)** ได้แก่ ความไม่เป็นภัย มิตรไมตรี ยุติธรรม ซื่อสัตย์ ใจกว้างพูดภาษาเดียวกันและเป็นคนพินเพเดียวกัน
3. **มิติความมีคุณวุฒิ (Qualification)** ได้แก่ มีความชำนาญงาน ทักษะ มีประสบการณ์ มีความรอบรู้มีอำนาจทางราชการ และมีความรู้ดี (การศึกษาสูง)
4. **มิติความคล่องตัว (Dynamism)** ได้แก่ ความมั่นใจในตนเอง ต่อสู้เปิดเผย มากับัน ความกล้า กระฉับกระเฉง และรวดเร็ว

จากนั้นจะนำข้อความเหล่านี้ให้เกษตรกรที่เป็นผู้ให้ข้อมูลลงความเห็นโดยเลือกคำตอบที่ผู้วิจัยกำหนดให้ 4 ระดับ คือ "มากที่สุด" "มาก" "น้อย" "น้อยที่สุด" คำตอบแต่ละคำตอบ ผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนดังนี้คือ มากที่สุด = 4 คะแนน มาก = 3 คะแนน น้อย = 2 คะแนน และน้อยที่สุด = 1 คะแนน สำหรับคะแนนตามคำตอบที่ผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนลงความเห็นได้นำรวมกันในแต่ละมิติ เพื่อคำนวณน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย (weighted mean score) โดยมีเกณฑ์ของการแปลความดังนี้

ช่วงคะแนนค่าเฉลี่ย	หมายถึง
3.26 - 4.00	รับรู้ในระดับมากที่สุด
2.51 - 3.25	รับรู้ในระดับมาก
1.76 - 2.50	รับรู้ในระดับน้อย
1.01 - 1.75	รับรู้ในระดับน้อยที่สุด

สถานภาพส่วนบุคคล การวิจัยครั้งนี้หมายถึง ลักษณะต่างๆของเกษตรกรดังนี้คือ

อายุ หมายถึง อายุบริบูรณ์ของผู้ให้ข้อมูลซึ่งวัดเป็นจำนวนปี

การศึกษา หมายถึง จำนวนปีที่เกษตรกรได้รับการศึกษาแบบเป็นทางการ หรือศึกษาในระบบโรงเรียน

สถานภาพการสมรส หมายถึง สถานภาพการเป็นโสด สมรสแล้ว หม้ายหย่าร้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายได้ หมายถึง รายได้ของครอบครัวที่คิดเป็นเงินสดทั้งหมด (รายได้จากการเกษตรและนอกการเกษตร) ในปี 2537

จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร หมายถึง จำนวนเนื้อที่ทั้งหมดคิดเป็นไร่ ซึ่งเกษตรกรใช้ทำการเกษตรในปัจจุบัน ซึ่งเป็นเจ้าของเองหรือเช่า

ประสบการณ์ในการประกอบกิจการ หมายถึง จำนวนปีที่เกษตรกรได้เข้ามาประกอบการเกษตรจนถึงวันรวบรวมข้อมูล

การติดต่อกับเกษตรตำบล หมายถึง จำนวนครั้งที่เกษตรกรไปติดต่อบริการ หรือ เข้าร่วมประชุมกับเกษตรตำบล ในแต่ละเดือนที่ผ่านมาในรอบปี 2537

ทัศนคติที่มีต่องานส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ปฏิกริยาตอบสนองของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการทำงานส่งเสริมการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งอาจจะเป็นในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ การวัดทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อเป้าหมายการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรนั้น วัดโดยใช้ระบบการให้คะแนนคำตอบที่ผู้ให้ข้อมูล เลือกตอบในข้อความเกี่ยวกับเป้าหมาย และการดำเนินงานการส่งเสริมการเกษตร โดยคำตอบที่ให้เลือกตอบมีดังนี้

ระดับ 4	"เห็นด้วยอย่างยิ่ง"	4 คะแนน
ระดับ 3	"เห็นด้วย"	3 คะแนน
ระดับ 2	"ไม่เห็นด้วย"	2 คะแนน
ระดับ 1	"ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง"	1 คะแนน

สำหรับคะแนนตามคำตอบที่ผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนลงความเห็นในแต่ละข้อความ ได้นำมาคำนวณน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์สำหรับการแปลความดังนี้

ช่วงคะแนนค่าเฉลี่ย	หมายถึง
3.26-4.00	มีทัศนคติต่องานส่งเสริมการเกษตรในระดับที่ดีมาก
2.51-3.25	มีทัศนคติต่องานส่งเสริมการเกษตรในระดับที่ดี
1.76-2.50	มีทัศนคติต่องานส่งเสริมการเกษตรในระดับที่ไม่ดี
1.00-1.75	มีทัศนคติต่องานส่งเสริมการเกษตรในระดับที่ไม่ดีมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หมายถึง เกษตรตำบลและเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร หรือพนักงานส่งเสริมการเกษตรที่อยู่ใน ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกหรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อวัตถุสิ่งของหรือสถานการณ์ต่างๆเป็นไปในทำนองที่พอใจ หรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

การรับรู้ หมายถึง การสร้างความหมายจากประสบการณ์โดยการถอดรหัสสิ่งกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อม เพื่อการได้รับข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

(Review of Related Literatures)

การวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการศึกษาจากเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดในปัญหาและดำเนินการวิจัยอย่างถูกต้อง โดยครอบคลุมประเด็นเนื้อหาการวิจัยทั้งหมดสำหรับเนื้อหาสาระของการตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

- ความหมายของคำว่า การรับรู้และทัศนคติ
- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้
- องค์ประกอบของทัศนคติและการวัดทัศนคติ
- แนวคิดความน่าเชื่อถือ
- มิติและสิ่งบ่งชี้ถึงความน่าเชื่อถือ
- ลักษณะที่น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

-ความหมายของการรับรู้

บุญสม วราเอเลศิริ (2529:155) ให้ความหมายว่า การรับรู้หมายถึงการสร้างความหมายจากประสบการณ์โดยการถอดรหัสสิ่งกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อม เพื่อการรับข้อมูล (perception refers to making sense out of experience, that is, decoding stimuli in the environment to gain information.) การรับรู้ขึ้นเกิดจากสิ่งเร้าที่เราได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมต่างๆรอบตัวเราและจากการรับรู้ได้สร้างความรู้เกี่ยวกับสภาพเป็นจริงของเราขึ้นมา โดยกระบวนการทำงานของระบบประสาทสัมผัส ประสบการณ์ต่างๆในอดีต และสภาพการณ์จูงใจของแต่ละคนซึ่งต่างกัน ซึ่งรวมเรียกว่า เป็นกระบวนการรับรู้

กระบวนการของการรับรู้จะเกิดขึ้นต้องประกอบด้วย

1. การสัมผัสหรืออาการสัมผัส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ชนิดและธรรมชาติของสิ่งเร้า

3. การแปลความหมายจากอากาศสัมผัส

มนุษย์แต่ละคนมักมีการรับรู้ (perception) ในสิ่งต่างๆ ที่แตกต่างกัน การที่มนุษย์สามารถที่จะรับรู้หรือมีปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งภายนอกได้ดีมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ผ่านมาและขึ้นอยู่กับความต้องการความสนใจของมนุษย์ในขณะนั้น นอกจากสองอย่างนี้แล้วการรับรู้ก็ยังขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและลักษณะของสิ่งเร้าอีกด้วย

นำชัย ทนุผล และสุนิลา ทนุผล (2535:17) ได้กล่าวว่า การรับรู้เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนของปัจเจกบุคคลในการเลือก รวบรวมและแปลความจากสิ่งเร้าที่ได้รับสัมผัสออกเป็นภาพความหมายของโลก การรับรู้จะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือ ลักษณะของสิ่งกระตุ้นที่มากกระทบความรู้สึก และการที่ปัจเจกบุคคลได้เตรียมตนเองในการจะรับสัมผัสสิ่งที่มากระทบอย่างไร นอกจากนั้นปัจเจกบุคคลอาจจะรับรู้เฉพาะลักษณะหรือคุณสมบัติของวัตถุหรือสิ่งของที่มากระทบที่สอดคล้องกับความต้องการหรือค่านิยมของตนเท่านั้น การรับรู้ทางสังคมยังเป็นการรับทราบสิ่งต่างๆ ที่มีความหมายของปัจเจกบุคคลที่มีต่อบุคคลอื่นซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตของเขา หรือบุคคลที่มีการติดต่อแลกเปลี่ยนระหว่างกัน การรับรู้ของปัจเจกบุคคลอาจมีความแตกต่างกันไปทั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างของผู้รับรู้ซึ่งได้แก่ แรงจูงใจ ประสบการณ์ในอดีต ลักษณะทางกายภาพของผู้รับรู้เองทัศนคติ ค่านิยม และความตั้งใจ ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้มีอิทธิพลให้ปัจเจกบุคคลมีการรับรู้สิ่งต่างๆ ที่ได้รับสัมผัสแตกต่างกัน

จากเหตุผลที่ระบุมาย่างต้น กล่าวได้ว่าการรับรู้ในความน่าเชื่อถือของแต่ละปัจเจกบุคคลที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งอื่นมากหรือน้อยนั้นอาจมีความแตกต่างกันออกไป เนื่องจากแต่ละปัจเจกบุคคลมีลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมและจิตวิทยาที่แตกต่างกันและการรับรู้ในความน่าเชื่อถือที่แตกต่างกันก็นำไปสู่การมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันด้วย

-ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของปัจเจกบุคคลประกอบด้วย 1) คุณสมบัติของสิ่งเร้าต่างๆ 2) ลักษณะของสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ เช่น สภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ความร้อนหนาว สภาพเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้หรือฐานะทางการเงิน สภาพทางสังคม เช่น สภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สังคมในเมืองกับสังคมชนบท 3) คุณลักษณะของผู้รับหรือลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ได้แก่ ระดับการศึกษา ระดับสติปัญญา ฐานะทางเศรษฐกิจหรือรายได้ ขนาดของกิจการหรือพื้นที่ทำการเกษตร การมีส่วนร่วมในกิจกรรมความสัมพันธ์กับสื่อมวลชน ประสบการณ์เดิมและปัจจัยอื่นๆอีก

ความน่าเชื่อถืออาจเกิดจากการมองได้หลายทาง ซึ่งอาจเกิดจากการรับรู้โดยตนเองหรือเกิดจากการรับรู้โดยบุคคลอื่นที่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงเน้นเฉพาะความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบลตามการรับรู้ของเกษตรกรเท่านั้น โดยอาศัยลักษณะของเกษตรกรตำบลใน 4 มิติ ของความน่าเชื่อถือ คือ 1) ความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย (sociability) 2) ความน่าไว้วางใจ (trustworthiness) 3) ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (qualification) และ 4) ความเป็นผู้ที่มีความคล่องตัว (dynamism)

-ความหมายของคำว่าทัศนคติ

ทัศนคติ เป็นสิ่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคน เพราะในสังคมหนึ่งๆจะต้องการอยู่ร่วมกัน มีการพบปะสังสรรค์กัน ทุกคนจึงต้องมีทัศนคติต่อตนเองและต่อสังคมในทางที่ดี (กมลรัตน์ หล้าสว่าง, 2527:167) ทัศนคติ(attitude) มาจากคำว่า "aptus" ในภาษาละติน ตรงกับคำว่าความเหมาะสม (fitness) หรือการปรຽงแต่ง (adapteness) เจตคติหรือ ทัศนคติ เป็นพฤติกรรมการเตรียมพร้อมทางสมองในการที่จะกระทำ ซึ่งจะบ่งบอกถึงหน้าที่ของสภาวะจิตใจ หรือสภาวะทางอารมณ์

เจตคติ หรือ ทัศนคติ หมายถึงแนวโน้มที่บุคคลได้รับมาหรือการเรียนรู้ และกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสนับสนุนหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อบางสิ่งบางอย่างหรือต่อบุคคลบางคน สรุปความหมายของทัศนคติได้ดังนี้ ทัศนคติ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้และประสบการณ์ แล้วแสดงสภาวะของร่างกายและจิตใจในด้านความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคล หรือสิ่งต่างๆในลักษณะใดลักษณะหนึ่งใน 2 ลักษณะกล่าวคือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า ทัศนคติที่ดีหรือทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า ทัศนคติไม่ดีหรือทางลบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-องค์ประกอบของทัศนคติและการวัดทัศนคติ

สุชา จันท์เอม (2529:242-243) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทัศนคติมี 3 ประการ คือ

1. Cognition Component เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้หรือความเชื่อถือต่อบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หากบุคคลรู้หรือเชื่อว่าสิ่งใดดีก็มักจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้นในทางตรงกันข้าม ถ้าหากมีความรู้สึกมาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดีก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น
2. Feeling Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกของบุคคลซึ่งมีอารมณ์เกี่ยวข้องกับผู้อื่นคือ หากบุคคลมีความรู้สึกรักหรือชอบพอบุคคลใดหรือสิ่งใดก็จะช่วยให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อบุคคลนั้นไปด้วย แต่ถ้าหากมีความรู้สึกไม่เกลียดหรือโกรธบุคคลใด สิ่งใดก็จะทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบุคคลนั้นหรือสิ่งนั้น
3. Action Tendency Component เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลคือความโน้มเอียงที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมตอบโต้บางอย่างหนึ่งออกมา พฤติกรรมที่เขาแสดงออกมานั้นเกิดจากความรู้และความรู้สึกที่เขามองอยู่เกี่ยวกับวัตถุ เหตุการณ์ หรือบุคคลนั้นๆเอง

การวัดทัศนคติ

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2531:181-182) ได้แนะนำการวัดเจตคติว่า การวัดเจตคติมีความจำกัดในตัวมันเองหลายประการ ซึ่งในการสร้างแบบวัดนั้นจะคำนึงถึงที่สำคัญได้แก่

1. เจตคติเป็นตัวแปรทางจิตวิทยาในลักษณะตัวแปรสมมติ (hypothetical or latent variable) ซึ่งการศึกษาต้องอาศัยเทคนิค วิธีการที่ยุ่งยากซับซ้อน ไม่สามารถสังเกตได้โดยง่าย ฉะนั้นถ้าหากจะวัดเจตคติให้ได้จริงๆ นอกจากจะต้องใช้เวลาศึกษานานแล้วยังต้องระมัดระวังในการสร้างแบบวัดทัศนคติเป็นพิเศษอีกด้วย
2. ทัศนคติที่วัดได้นั้น เป็นกริยาที่ทำที่ทั้งปวงของบุคคลที่แสดงออกให้เห็นแต่ในการวัดจะต้องเลือกกริยาที่แสดงออกให้เห็นนั้นให้เป็นตัวแทนของกริยาทั้งหลาย นั่นคือข้อความวัดทัศนคติที่สร้างต้องครอบคลุมประเด็นทัศนคติที่สร้าง ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการวัดทั้งหมด
3. ทัศนคติเป็นเรื่องเกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์และความรู้สึก ฉะนั้นในการวัดทัศนคติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะต้องไม่ถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริง และข้อความทัศนคติที่ใช้ถามต้องไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างเด่นชัด

4. ทัศนคติ เป็นเรื่องที่ยังมีความหมายไม่แน่นอนและมีขอบเขตกว้างขวาง การวัดทัศนคติแต่ละครั้งจึงต้องให้ความหมายและขอบเขตของทัศนคติในเรื่องนั้นให้ชัดเจน มิฉะนั้นอาจจะทำให้วัดทัศนคติหลายๆเรื่องพร้อมๆกัน ทั้งๆที่ต้องการวัดเพียงเรื่องเดียว

5. ทัศนคติเป็นเรื่องที่เปลี่ยนแปลงได้ และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในแต่ละเรื่องนั้นจะแตกต่างกันไป ทัศนคติบางเรื่องอาจมีความคงทนอยู่ได้นาน ทัศนคติบางเรื่องต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงและความคงอยู่ของทัศนคตินั้นๆด้วย

ในการสร้างข้อความวัดทัศนคตินั้น บุณธรรม กิจปริดาบริษัท (2531:182-183) ได้อธิบายว่า แบบวัดทัศนคติโดยทั่วไปประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นข้อความ ซึ่งเรียกว่าข้อความวัดทัศนคติ (statement of attitude) และส่วนที่เป็นคำตอบ ซึ่งเป็นแบบมาตราประเมินค่า เรียกรวมว่า มาตราวัดทัศนคติ (attitude scales)

-แนวความคิดน่าเชื่อถือ (Credibility)

Hart and associates (1975) ได้กล่าวว่าแหล่งความน่าเชื่อถือเกิดจากการรับรู้ของผู้ฟังที่มีต่อผู้พูด ซึ่งนำไปสู่การยอมรับหรือไม่ยอมรับ ในจุดมุ่งหมายของผู้พูดหรือผู้ส่งข่าว ความน่าเชื่อถือนี้ อยู่ในจิตใจและความนึกคิดของผู้ฟังและอาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

นอกจากนี้ยังได้ระบุถึงมิติต่างๆ ที่เป็นส่วนประกอบของความน่าเชื่อถือในแนวคิดของตนเองว่าประกอบด้วย 7 มิติด้วยกันคือ ความมีอำนาจ (power) สมรรถวิสัย (competence) ความน่าไว้วางใจ (trustworthiness) มีไมตรีจิต (goodwill) อุดมคติ (idealism) ความคล้ายคลึง (similarity) และความคล่องตัว กระฉับกระเฉง (dynamism) นอกจากนี้ยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่าการรับรู้ของผู้ฟังที่มีต่อผู้ส่งข่าวในมิติใดมิติหนึ่ง ไม่สามารถสรุปถึงมิติอื่นๆของความน่าเชื่อถือของผู้ส่งข่าวอีก 6 มิติได้ แต่จำเป็นต้องวัดในทุกมิติของความน่าเชื่อถือ แต่อย่างไรก็ตามมิติต่างๆเหล่านี้ อาจมีความแตกต่างกันไปตามปรากฏการณ์แต่ละสถานการณ์

Rogers and Shoemaker (1971) ให้ความหมายของความน่าเชื่อถือว่าเป็นระดับของการรับรู้ข่าวสารที่มีต่อแหล่งข่าวสารหรือช่องทางข่าวสาร (communication source or

channel) ในด้านความไว้วางใจและสมรรถวิสัย นอกจากนั้น Burden (1971) ยังได้กล่าวอีกว่า ความน่าเชื่อถือของผู้ว่าการเปลี่ยนแปลงนี้ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข่าวสารของบุคคล และมีอิทธิพลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและความคิดเห็นด้วย

-มิติและสิ่งบ่งชี้ถึงความน่าเชื่อถือ (Dimension and indices of credibility)

นำชัย ทนุผล และสุนิลา ทนุผล (2535 : 9-10) ได้รวบรวมมิติและสิ่งบ่งชี้ความน่าเชื่อถือจากนักวิชาการหลายท่าน ดังเช่น Wenburg and Wilmort (1973) ซึ่งได้อ้างข้อเขียนของ Aristotle ที่เสนอแนะว่าแหล่งของความน่าเชื่อถือนี้ประกอบด้วย มิติ 3 มิติ ที่แยกออกจากกัน ซึ่งได้แก่ ความประพฤติหรือนิสัย (character) ความเป็นผู้คงแก่เรียน (sagacity) และความเป็นผู้ไม่ตรีจิต (goodwill) และถึงแม้ว่ามีมิติต่าง ๆ ที่ Aristotle ได้ระบุนั้นจะเป็นสิ่งที่ทำทาสให้มีการพิสูจน์ซึ่งไม่มีใครปฏิเสธถึงข้อสันนิษฐานที่ระบุว่าความน่าเชื่อถือมีส่วนประกอบที่มากกว่า 1 มิติ ในการอธิบายถึงปัจเจกบุคคลที่ได้รับการรับรู้ว่ามีความน่าเชื่อถือสูง Wenburg and Wilmort (1973) ได้เสนอมิติต่าง ๆ ที่มีความเป็นรูปธรรมขึ้นมาแทนที่มิติทั้งสามของ Aristotle ซึ่งได้แก่ ความเป็นผู้รู้ (knowledgeable) ความซื่อสัตย์ (honest) ความเป็นผู้มีความเข้าใจ (understanding) ความเป็นผู้เป็นห่วง (concerned) ความเป็นผู้ประทับใจ (impressive) ความเป็นผู้จริงจัง (sincere) ความเป็นผู้ชำนาญ (expert) และความเป็นผู้มิตรจิต (friendly)

สำหรับ Hovland and associates (1953) มีแนวคิดว่าคุณภาพความน่าเชื่อถือนั้นประกอบด้วย ความเป็นผู้ชำนาญการ หรือเป็นผู้มีสมรรถวิสัย มีความน่าไว้วางใจ และมีความตั้งใจต่อผู้รับข่าวสารตามการรับรู้ของผู้รับข่าว แนวคิดของ Hovland and associates นั้นนับได้ว่าเป็นกระแงของแนวคิดของ Aristotle กล่าวคือ ความเป็นผู้ชำนาญการเป็นค่าทดแทน ความเป็นผู้คงแก่เรียนหรือมีคุณวุฒิ ความเป็นผู้น่าไว้วางใจ ทดแทนความประพฤติหรือนิสัยและความตั้งใจทดแทนความเป็นผู้ไม่ตรีจิต ดังแสดงในแผนภูมิ 1

	มิติต่าง ๆ ของความน่าเชื่อถือ		
Aristotle	intelligence	character	goodwill
Hovland and associates	expertise/ competence	trust- worthiness	intention

ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมิติต่างๆของความน่าเชื่อถือตามแนวความคิดของ Aristotle และ Hovland and associates

นำชัย ทนุผล และสุนิลา ทนุผล (2535:9) ระบุถึงแหล่งความน่าเชื่อถือซึ่งสามารถวัดได้ใน 2 มิติ คือการประเมินคุณค่า (Evaluation) และความเป็นผู้กระตือรือร้น, คล่องตัว (Dynamism) โดย Andersen ได้ค้นพบตัวบ่งชี้ที่สามารถวัดได้ด้วยมาตรารวด โดยใช้คำศัพท์สองทางดังรายละเอียดที่แสดงข้างล่างนี้

มิติของความน่าเชื่อถือ	สิ่งบ่งชี้/มาตรารวด/คุณลักษณะที่วัด
1. การประเมินคุณค่า (Evaluation)	ซื่อสัตย์-ไม่ซื่อสัตย์, ความมีคุณธรรม-ไม่มีคุณธรรม, เป็นกลาง-ไม่เป็นกลาง, เห็นอกเห็นใจผู้อื่น-ไม่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น, ตี-แล้ว, เป็นผู้มีเหตุผล-ไม่มีเหตุผล
2. ความคล่องตัว/กระฉับกระเฉง (Dynamism)	เป็นผู้สนใจ-ไม่เป็นผู้สนใจ, แข็งแรง-อ่อนแอ, รวดเร็ว-ช้า, เต็มขาด-ไม่เต็มขาด, ว่องไว-ไม่ว่องไว, ตื่นตน-ไม่ตื่นตน

จากสิ่งบ่งชี้ (Indices) ที่ Andersen ได้ระบุมานั้นในมิติของการประเมินคุณค่า (Evaluation) นับว่ามีความคล้ายคลึงกันกับมิติความเป็นผู้คงแก่เรียน (Sagacity /Intelligence) และมิติความประพฤติหรือนิสัย (Character) ของ Aristotle สำหรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มิตีความคล่องตัว / กระฉับกระเฉง (Dynamism) นั้นเป็นอีกมิติหนึ่งที่ Andersen ได้เพิ่มเติมขึ้น
 ดังแสดงรายละเอียดในแผนภูมิ 2

	มิติต่าง ๆ ของความน่าเชื่อถือ			
Aristotle	intelligence	character	goodwill	
Hovland and associates	expertise/ competence	trust- worthiness	intention	
Andersen	evaluation			

ตารางที่ 2 แสดงถึงสิ่งบ่งชี้มิติของความน่าเชื่อถือตามแนวทางวิจัยของ Andersen
 เปรียบเทียบกับมิติต่างๆของความน่าเชื่อถือตามแนวความคิดของ
 Aristotle และ Hovland and associates

สำหรับ Berlo, Lemart and Mertz (1969-1970) ซึ่งได้ศึกษาถึงมิติต่างๆ
 ของความน่าเชื่อถือเพื่อประเมินการยอมรับของผู้รับข่าวที่มีต่อแหล่งข่าวสารนั้น Berlo and
 Associates ได้แยกมิติของความน่าเชื่อถือออกเป็น 3 มิติ เช่นกัน โดยใช้คำว่า ความรู้สึก
 ไม่เป็นภัย (Safety) ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (Qualification) และความคล่องตัว / ความ
 กระฉับกระเฉง (Dynamism) เมื่อพิจารณารายละเอียดของมิติความรู้สึกปลอดภัยแล้วพบว่า
 ความคล้ายคลึงกับมิตีความประพฤติกของ Aristotle และความน่าไว้วางใจของ Hovland and
 Associates รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของมิตีการประเมินคุณค่าของ Andersen และในทำนอง
 เดียวกับมิตีความเป็นผู้มีคุณวุฒิมีความคล้ายคลึงกับความเป็นผู้คงแก่เรียนของ Aristotle และ
 ความเป็นผู้ชำนาญการหรือมีสมรรถวิสัยที่เสนอโดย Hovland and Associates อีกทั้งเป็น
 ส่วนหนึ่งของการประเมินคุณค่าของ Anderse สำหรับมิตีความเป็นผู้มีคุณคล่องตัวนั้นได้จำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบมิตีมาจากมิตีความคล่องตัว (Dynamism) ของ Andersen ดังรายละเอียดแสดงในแผนภูมิ 3

	มิตีต่าง ๆ ของความน่าเชื่อถือ			
Aristotle	intelligence	character	goodwill	-
Hovland and associates	expertise/ competence	trust- worthiness	intention	-
Andersen	evaluation		-	Dynamism
Berlo and Associates	Qualification	Safety	-	Dynamism

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบแนวความคิดของ Berlo and Associates กับแนวความคิดของ Aristotle , Hovland and Associates และ Andersen เกี่ยวกับมิตีต่างๆของความน่าเชื่อถือ

สำหรับสิ่งบ่งชี้และมาตรวัดคุณลักษณะความน่าเชื่อถือนั้น Berlo and Associates ได้นำเสนอไว้ในงานวิจัย เรื่องลักษณะของพนักงานส่งเสริมการเกษตรที่มีความน่าเชื่อถือตามการรับรู้ของเกษตรกรผู้นำในจังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

มิตีความน่าเชื่อถือ	สิ่งบ่งชี้/มาตรวัด/คุณลักษณะ
1. ความรู้สึกไม่เป็นภัย (Safety)	ปลอดภัย-ไม่ปลอดภัย, สุติธรรม-ไม่สุติธรรม
2. ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (Qualification)	ชำนาญการ-ไม่ชำนาญการ, มีคุณวุฒิ-ไม่มีคุณวุฒิ, มีความรอบรู้-ไม่มีความรอบรู้, มีประสบการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความคล่องตัว/กระฉับกระเฉง
(Dynamism)

แท้จริงเด็ดขาด-อ่อนโยน, หนักแน่น-ลึกลับ,
กระฉับกระเฉง-อ่อนล้า, ตื่นตุน-ไม่ตื่นตุน,
มีความกล้า- ขี้อาย

นอกจากนั้น Berlo and Associates ยังได้เสนอว่ามิติตามความรู้สึกไม่เป็นภัย (Safety) นี้จะเป็นเครื่องประกันว่าผู้นำเสนอข่าวจะสามารถเข้าถึงผู้รับข่าวได้ ถ้าผู้รับข่าวรับรู้ว่ามีผู้ส่งข่าวไม่เป็นภัย (รู้สึกปลอดภัยในตัวผู้ส่งข่าว) เป็นมิตรและซื่อสัตย์ ผู้รับข่าวเกิดความไว้วางใจในตัวผู้ส่งข่าว และเชื่อในสิ่งที่ผู้ส่งข่าวส่งถึง ในขณะที่เดียวกัน ถ้าผู้รับข่าวไม่มีความยุติธรรม หยาบคาย ไม่ซื่อสัตย์ ผู้รับข่าวจะเกิดความไม่ไว้วางใจในตัวผู้ส่งข่าวและเนื้อหาข่าว และอาจจะต่อต้านข่าวสารนั้นๆ

สำหรับมิติตามความเป็นผู้มีความรู้ (Qualification) นั้นจะสะท้อนถึงความสามารถหรือความเป็นผู้ชำนาญในเนื้อหาที่ผู้ส่งข่าวกล่าวถึง ถ้าผู้รับข่าวเกิดการรับรู้ว่ามีลักษณะเป็นผู้ชำนาญการ มีประสบการณ์ มีความรอบรู้และพลังทักษะแล้วผู้ส่งข่าวจะเกิดความเชื่อมั่น เชื่อถือ และผู้รับข่าวจะเชื่อในเนื้อหาที่ผู้ส่งข่าวกล่าวถึง ในขณะที่เดียวกันผู้รับข่าวรับรู้ว่ามีผู้ส่งข่าวไม่มีความชำนาญและไม่มีประสบการณ์ผู้ส่งข่าวจะได้รับความไม่น่าเชื่อถือจากผู้รับข่าวเช่นกัน

ในมิติตามความคล่องตัว(Dynamism) ตามแนวความคิดของ Berlo and Associates นี้ให้เห็นว่าผู้รับข่าวรับรู้ว่ามีผู้ส่งข่าวมีความเด็ดขาด แข็งขัน ต่อสู้ และกระฉับกระเฉงอยู่เสมอ ผู้ส่งข่าวจะได้รับความน่าเชื่อถือในระดับสูงในมิตินี้ แต่ถ้าผู้ส่งข่าวมีลักษณะอ่อนล้า อ่อนไหว ลึกลับ และขี้อาย ผู้ส่งข่าวจะได้รับความน่าเชื่อถือระดับต่ำในมิตินี้เช่นกัน

-ลักษณะที่น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

วิจิตร อวาทะกุล (2535:164) ได้กล่าวถึงเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรนับว่าเป็นกลไกที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการเกษตร เพราะเป็นผู้ที่อยู่ในใกล้เกษตรกร เป็นผู้ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และช่วยเกษตรกรให้ปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์ใหม่ๆ และปัญหาต่างๆ ทางสังคมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะต้องเผชิญปัญหาต่างๆ อยู่เสมอ จึงเป็นผู้ที่มีโอกาสจะได้ช่วยสังคมและประเทศชาติมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้เทคนิคทางการศึกษาในการช่วยเกษตรกรแสวงหาความรู้ ความชำนาญด้านวิชาชีพการเกษตร ช่วยเกษตรกรในการตัดสินใจเรื่องการ

ลงทุน การเพาะปลูก ชื่อชาว ช่วยคิดแก้ปัญหาวิกฤติต่างๆ วางแผนพัฒนากิจการในอนาคต กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต้องสอนเกษตรกรให้รู้จักว่าจะคิดอย่างไรและควรทำอย่างไร

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเจ้าหน้าที่การเกษตรอื่นๆ จะต้องสนใจติดตามผลการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับงานในวงการเกษตรที่ทันสมัยอยู่เสมอ
2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีหน้าที่ติดต่อกับเกษตรกรโดยใกล้ชิด และรับผิดชอบต่องานของเกษตรกรโดยตรง
3. จำนวนความสำเร็จของเกษตรกรเป็นรายตัวหรือทั้งครอบครัวเป็นเครื่องชี้ผลการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
4. โครงการที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทำจะต้องได้รับรองให้ความเห็นชอบและตรวจตราโดยคณะกรรมการท้องถิ่น หรือจังหวัดตามลำดับขั้นเสียก่อน

นอกจากนี้ วิศวกร อาวระกุล (2535:171-172) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติบางประการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรดังนี้

1. ด้านการศึกษา
 - เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านเกษตร
 - มีความรู้และการศึกษาด้านจิตวิทยา สังคม มนุษย์สัมพันธ์ด้วย
2. ด้านประสบการณ์และความสามารถในการให้บริการแก่ประชาชน ชุมชน
 - ต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ในงานชนบท สนใจประชาชนอย่างแท้จริง
 - มีความรู้ความสามารถใน การพูด การเขียน ใช้ภาษาถิ่นอย่างถูกต้อง คล่องแคล่วที่ใช้การได้
 - เคยเป็นครูหรือเคยทำหน้าที่การสอนอบรมมาก่อน กระตุ้นชักนำจูงใจในการประกอบอาชีพ
 - เคยอยู่หรือเคยใช้ชีวิตการทำงานในชนบทมาก่อน สนใจแก้ปัญหาแก่ชาวชนบทประชาชนผู้ยากไร้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มีความสามารถในการปฏิบัติงานติดต่อกับบุคคลทุกฝ่าย
- สามารถปรับตัวให้เข้ากับคนชนบทและสิ่งแวดล้อมได้ดี มีลักษณะความเป็น

มิตรกับบุคคลทุกฝ่าย

3. ด้านบุคลิกลักษณะ

- มีบุคลิกลักษณะที่ดี ส่างผ่าเผย สุขภาพดี แข็งแรง เหมาะแก่การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร เพราะงานเกษตรเป็นงานที่ตรากตรำ

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรมีอุปนิสัยใจคอดังนี้

- เป็นผู้รักงานส่งเสริมการเกษตร รักชนบท รักชาวบ้านผู้ไร้ความรู้ และการศึกษา
- มีความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่ไม่เสื่อมคลาย ทำงานหนักโดยไม่ย่อ
- เป็นผู้ตรงต่อเวลา และการนัดหมาย
- มีรสนิยมเหมาะสมกับคนทุกระดับที่เกี่ยวข้อง
- เป็นผู้มีความอดทน อดกลั้น หนักแน่น มั่นคง มีความจริงใจ
- มีนิสัยใฝ่การศึกษา ฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ
- มีความสามารถในการพูดคุยและติดต่อกับประชาชนและมักเป็นที่พอใจของประชาชน

ในการติดต่อนี้ด้วย

- เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ต่องานที่ตนเองรับผิดชอบ
- เป็นผู้มีความคิดริเริ่มที่ดี มีวิธีการ โครงการใหม่มาปรับปรุงอยู่เสมอ
- เป็นผู้ที่มีเกียรติ รักษาเกียรติของการเป็นผู้นำ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
- มีความสุขภาพ เรียบร้อย เข้มแข็ง
- เป็นผู้ที่มีความสุขุมและมีสติใคร่ครวญไม่วู่วาม
- มีอารมณ์ดี ตลอดจนมีอารมณ์ขัน
- เอื้อเฟื้อต่อบุคคลทั่วไป มีความเมตตากรุณา

คำรงค์ชัย สิทธิโชค (2535:18) ระบุว่า ในการส่งเสริมการเกษตรเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล มีกิจและภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนำไปช่วยเหลือเกษตรกรในตำบลที่รับผิดชอบเป็นประจำสม่ำเสมอ นับได้ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับเกษตรกรมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่สุด ถือได้ว่าเป็นบุคคลที่นำการเปลี่ยนแปลงเกษตรกรให้เกิดผลสำเร็จตามนโยบายและเป้าหมายของกรมส่งเสริม

ดำรงชัย สิทธีโชค (2535:12) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่โดยตรงของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลเป้าหมายคือ

1. ถ่ายทอดความรู้และนำเอาปัญหาจากบุคคลเป้าหมายกลับ เพื่อหาทางแก้ไข
2. เป็นสื่อกลางในการติดต่อบุคคลเป้าหมาย กับสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ

อาชีพ

3. กระตุ้นให้บุคคลเป้าหมายรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและหาทางแก้ไขร่วมกัน
4. กระตุ้นให้บุคคลเป้าหมายรู้จักร่วมงานกันเป็นกลุ่มและรับผิดชอบร่วมกัน
5. กระตุ้นให้บุคคลเป้าหมายเกิดการเชื่อมั่น
6. แนะนำแนวทางให้บุคคลเป้าหมายตัดสินใจและเลือกปัจจัยในการผลิตที่ถูกต้อง
7. แนะนำแนวทางให้บุคคลเป้าหมายนำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านความสุขของครอบครัวและการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป เจ้าหน้าที่ส่งเสริม คือ บุคคลที่หน้าที่ส่งเสริมแนะนำให้ประชาชนหรือเกษตรกรเกิดความตื่นตัว เกิดความต้องการ มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงให้ดีขึ้น ยอมรับนำเอาความรู้หรือสิ่งใหม่ๆ ไปปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะต่างๆ ดังนี้

1. ในฐานะผู้ถ่ายทอดความรู้
2. ในฐานะผู้ร่วมการแก้ไขปัญหา
3. ในฐานะผู้ประสานงาน

-งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดำรงชัย สิทธีโชค (2535: บทคัดย่อ) เรื่องบทบาทการบริการส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนามักเห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรตำบล ปฏิบัติการภาระกิจบ่อยครั้งมากในภาระกิจ 5 ภาระกิจคือ 1) เกษตรตำบล ขอความร่วมมือเกษตรกรป้องกันและกำจัดแมลงพร้อมเพียงกันเพื่อลดการระบาดของโรคและแมลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในนาข้าว 2) เกษตรตำบลช่วยเหลือการนำเข้าการฝึกอบรม และดูงานด้านการเกษตรอยู่
เสมอเพื่อนำความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาทางการเกษตร 3) เกษตรตำบลเชื่อมเยียนเกษตรกรใน
ไร่นาประจำ 4) เกษตรตำบลให้ข้อมูลด้านราคาข้าวเปลือกแก่กลุ่มเกษตรกรทำนาและ 5) เกษตร
ตำบลกระตุ้นให้นำให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิตข้าวแบบครบวงจร เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตข้าวราคาตกต่ำ

จากแนวความคิดนำเชื่อถือของนักทฤษฎีทางการสื่อสารที่ได้ระบุมานั้น จะพบว่านัก
ทฤษฎีแต่ละท่านมีแนวความคิดเกี่ยวกับมิติที่เป็นองค์ประกอบของความน่าเชื่อถือของผู้ส่งข่าวที่แตก
ต่างกันออกไป

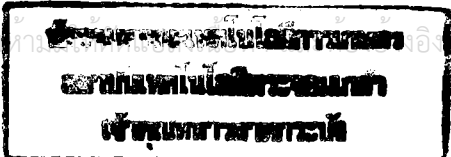
Canedo (1976) ได้วิจัยเกี่ยวกับลักษณะความน่าเชื่อถือของพนักงานส่งเสริมใน
ทรรศนะของชาวนาในสถานการณ์ของประเทศฟิลิปปินส์ โดยได้จำลองมิติความน่าเชื่อถือของ
Berlo and Associates มาใช้ในการวิจัยและได้เพิ่มมิติความรู้จักคุ้นเคย (Sociability)
ที่ Canedo คาดว่ามีความสำคัญในสถานการณ์ของประเทศฟิลิปปินส์ อีกมิติหนึ่งเข้าด้วยกันรวมเป็น
4 มิติ ซึ่งจำนวนตัวบ่งชี้ทั้งสิ้น 32 ลักษณะโดยมีรายละเอียดแต่ละมิติดังนี้

1. มิติความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย (Sociability) ประกอบด้วยลักษณะตัวบ่งชี้ได้แก่
ลักษณะการหาพบง่าย เป็นผู้ผ่อนปรน มีอัธยาศัยดี อ่อนโยน ให้อภัย ต้อนรับรับขับสู้ อุ่มอ้อม แจ่มใส
2. มิติความไม่เป็นที่ภัย (Safety) ได้แก่ จริงใจ มีมิตรไมตรี
สุจริตธรรม ซื่อสัตย์ ใจกว้างและมีค่านิยมเหมือนกัน
3. มิติความมีคุณวุฒิ (Qualification) ได้แก่ มีความชำนาญงาน ทักษะ มีประสบ
การณ์ มีความรอบรู้มีอำนาจทางราชการ และมีความรู้ดี (การศึกษาสูง)
4. มิติความคล่องตัว (Dynamism) ได้แก่ ความมั่นใจในตนเอง ต่อสู้เปิดเผย
บากบั่น ความกล้า กระฉับกระเฉง และรวดเร็ว

ผลการวิจัยความน่าเชื่อถือของพนักงานส่งเสริมการเกษตรตามการรับรู้ของชาวนาพบ
ว่า พนักงานส่งเสริมที่มีความน่าเชื่อถือนั้นควรมีลักษณะความรู้จักคุ้นเคยเป็นอันดับแรก รองลงมา
คือความไม่เป็นที่ภัย ความคล่องตัว และความเป็นผู้มีความคุณวุฒิ ผลการวิจัยสามารถกล่าวได้ว่าใน
สถานการณ์ของประเทศฟิลิปปินส์นั้น เกษตรกรต้องการพนักงานส่งเสริมที่มีลักษณะเป็นผู้ที่รู้จักผู้
คนง่าย ไม่ถือตัว มีอัธยาศัย ให้อภัยต้อนรับรับขับสู้ อุ่มอ้อมแจ่มใสและไม่ถือโทษผู้อื่นมากกว่าลักษณะ
ในมิติอื่นๆ

ในสังคมของประเทศมาเลเซียนั้น Ismall (1979) ได้ศึกษาถึงลักษณะความน่าเชื่อถือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่หรือใช้ข้อมูลในเอกสารนี้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นใดของเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถือของนักพัฒนาหรือผู้นำการเปลี่ยนแปลงในทรศนะของบุคคลเป้าหมาย โดยใช้มิติความน่าเชื่อถือ 4 มิติของ Canedo ที่ใช้ประเมิน ลักษณะความน่าเชื่อถือที่ผู้นำการเปลี่ยนแปลงควรมีในทรศนะของผู้รับการเปลี่ยนแปลงหรือประชาชน คือมิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิเป็นมิติแรก รองลงมาคือมิติ ความคล่องตัว ความไม่เป็นภัย และความรู้จักคุ้นเคย

ผลการทดสอบความแตกต่างของการรับรู้ในแต่ละมิติของความน่าเชื่อถือนั้น Ismail (1979) พบว่าการรับรู้ของประชาชนในมิติความคล่องตัวแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญไปจากมิติความคุ้นเคย ส่วนมิติอื่นของความน่าเชื่อถือนั้น ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างพบว่าไม่มีความแตกต่างกันแต่อย่างใด ผลการวิจัยดังกล่าว Ismail สรุปว่าประชาชนผู้รับข่าวมีการรับรู้ในมิติความคล่องตัวของนักพัฒนาแตกต่างไปจากมิติอื่นๆ และความคล่องตัวเป็นมิติที่สำคัญกว่ามิติความเป็นผู้มี จักคุ้นเคย

ในกรณีเดียวกัน Sooksomrit (1987) ได้ศึกษาความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในประเทศไทย ตามการรับรู้ของบุคคลเป้าหมายในมิติต่างๆ 4 มิติของความน่าเชื่อถือ โดยแต่ละมิติ ตัวบ่งชี้ หรือลักษณะต่างๆของความน่าเชื่อถือดังนี้

1. มิติความเป็นผู้มีจักคุ้นเคย (Sociability) ประกอบไปด้วยลักษณะตัวบ่งชี้ได้แก่ ลักษณะการหาพบง่าย เป็นผู้พ่อนปรน มีอัธยาศัยดี อ่อนโยน ให้อภัย ต้อนรับกับสู้ ยิ้มแย้ม แจ่มใส
2. มิติความน่าไว้วางใจ (Trustworthiness) ได้แก่ ไม่เป็นภัย รู้สึกปลอดภัย จริงใจ มีมิตรไมตรี สุติธรรม ซื่อสัตย์ ใจกว้าง ศาสนาเดียวกัน มีความคล้ายคลึงกัน
3. มิติความมีคุณวุฒิ (Qualification) ได้แก่ มีความชำนาญงาน ทักษะ มีประสบการณ์ มีความรอบรู้มีอำนาจทางราชการ และมีความรู้ดี (การศึกษาระดับสูง)
4. มิติความคล่องตัว (Dynamism) ได้แก่ ความมั่นใจในตนเอง ต่อสู้เปิดเผย บากบั่น ความกล้า กระฉับกระเฉง และรวดเร็ว

ผลการวิจัยของ Sooksomrit (1987) พบว่าเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่ได้รับการยอมรับความน่าเชื่อถือจากบุคคลเป้าหมายนั้นควรมีลักษณะความคล่องตัวเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ เป็นผู้มี จักคุ้นเคย มีคุณวุฒิและมีความน่าไว้วางใจ กล่าวคือ บุคคลเป้าหมายจะให้การเชื่อถือกับผู้นำ เกษตรกรที่มีความมั่นใจในตนเอง ต่อสู้เปิดเผย บากบั่นมีความกล้า กระฉับกระเฉงและรวดเร็ว

วิธีการศึกษา
(Methodology)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sample)

ประชากร (Population)

ประชากรในการศึกษาคั้งนี้คือเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ซึ่งมีจำนวน 1,162 ราย (สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง 2536)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยคั้งนี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเกษตร ในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Method)

วิธีการสุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้นขนาดของการสุ่มตัวอย่างเพียง 10 % จากจำนวนครอบครัวประชากรที่มีอยู่ 1,162 ราย ซึ่งจะไดกลุ่มตัวอย่างที่มาจากการศึกษาคั้งนี้ 116 ราย

วิธีการและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Gathering and The Research Instrument)

การเก็บรวบรวมข้อมูลคั้งนี้ทำการเก็บโดยการสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างโดยตรง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ (Structured Interview Schedule) โดยประยุกต์ตามแบบสอบถามของ นำชัย ทนุผล และสุนิลา ทนุผล(2535:63-72) ซึ่งมีทั้งคำถามแบบปลายเปิด (OPENED QUESTION) และคำถามแบบปลายปิด (CLOSED QUESTION) โดยแบ่งออกได้เป็น 3 ตอนคั้งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกคั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมและทัศนคติที่เกษตรกรมีต่องานส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ 2 เพื่อทราบถึงการรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบลในแต่ละมิติดังนี้ มิติความเป็นผู้ที่รู้จักคุ้นเคย มิติความไม่เป็นภัย มิติของความเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิ และมีความคล่องตัว

ตอนที่ 3 เพื่อทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะที่น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ระยะเวลาและสถานที่ (Duration and Location of the Study)

การศึกษาและการวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลรวมระยะเวลาประมาณ 5 เดือน ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2537 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2538 โดยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านคำย จังหวัดระยอง

การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data)

นำข้อมูลที่รวบรวมมาได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้สถิติดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อคำนวณหาค่าร้อยละของข้อมูลด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

กำหนดให้ X = จำนวนตัวอย่างที่ทำการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)

ใช้คำนวณหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลด้านระดับทัศนคติ มีสูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x_i}{N}$$

กำหนดให้ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย

x_i = ผลรวมทั้งหมดของจำนวนเกษตรกรที่ตอบเหมือนกันทุกคนด้วย
คะแนนในช่วงเดียวกัน ($i = 1, 2, 3, \dots, n$)

N = จำนวนเกษตรกรทั้งหมด

i = จำนวนตัวอย่างชุดที่ i โดยที่ i มีค่าเท่ากับ 1 ถึง n

3. ระบุลักษณะของเกษตรกรตำบลที่มีความน่าเชื่อถือตามการรับรู้ของเกษตรกรผู้ให้ข้อมูล โดยวิธีการคำนวณน้ำหนักเฉลี่ย (Weighted Mean Score) ของลักษณะความน่าเชื่อถือแต่ละมิติ โดยใช้สูตรตามแบบของ ประหยัด มะโนพะเส้า (2535:28)

$$WMS = \frac{4f_1 + 3f_2 + 2f_3 + 1f_4}{TNR}$$

WMS = คะแนนเฉลี่ยความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบล

f_1 = จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่าเชื่อถือมากที่สุด

f_2 = จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่าเชื่อมาก

f_3 = จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่าเชื่อเล็กน้อย

f_4 = จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่าเชื่อเล็กน้อยที่สุด

TNR = จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation; SD)

เพื่อวัดความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนแต่ละค่าต่างไปกับค่าเฉลี่ยเฉลี่ยแล้วมีค่ามากน้อยเพียงใด จะมีสูตรดังนี้

$$SD = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{X})^2}{N}}$$

x_i = ผลรวมทั้งหมดของจำนวนเกชตรกรที่ตอบเหมือนกันทุกคนด้วยคะแนนในช่วงเดียวกัน ($i = 1, 2, 3, \dots, n$)

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของข้อมูล

N = จำนวนเกชตรกรทั้งหมด

i = จำนวนตัวอย่างชุดที่ i โดยที่ i มีค่าเท่ากับ 1 ถึง n

5. ค่าพิสัย (Range)

ใช้คำนวณช่วงของอันตรภาคชั้น มีสูตรดังนี้

$$\text{ค่าพิสัย} = \text{ค่าคะแนนสูงสุด} - \text{ค่าคะแนนต่ำสุด}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัย (Results)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบลตามการรับรู้ของเกษตรกรในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรในตำบลหนองละลอก จำนวน 116 คน การนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมเอาผลการวิจัยและวิจารณ์เป็นส่วนเดียวกัน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางข้อมูลประกอบคำบรรยายและความเรียงเป็นตอนๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และทัศนคติที่เกษตรกรมีต่องานส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ 2 ลักษณะของการรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบลในแต่ละมิติ คือ มิติความเป็นปัจเจกบุคคล มิติความน่าไว้วางใจ มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ และมิติความคล่องตัว

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะความน่าเชื่อถืออื่นๆ ที่เกษตรกรตำบลควรมีการแสดงออก

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และทัศนคติที่มีต่องานส่งเสริมการเกษตร

ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ ลักษณะพื้นที่ทำการเกษตร ประสบการณ์ในการทำการเกษตรอาชีพหลัก อาชีพรอง การติดต่อกับเกษตรกรตำบลและทัศนคติที่มีต่องานส่งเสริมการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1 เพศ

ผลการวิจัยในตารางที่ 1 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมากเป็นเพศหญิง มีจำนวน 74 คน คิดเป็น 63.79 เปอร์เซ็นต์ ส่วนเพศชายมี 42 คน คิดเป็น 36.21 เปอร์เซ็นต์

1.2 อายุ

ผลการวิจัยในตารางที่ 1 พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมากที่สุดคือ 72 ปี และน้อยที่สุด 24 ปี เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง 32.76 เปอร์เซ็นต์มีอายุอยู่ในช่วง 33-41 ปี รองลงมา 28.45 เปอร์เซ็นต์มีอายุอยู่ในช่วง 24-32 สำหรับอายุเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลคือ 42 ปี จะอยู่ในวัยกลางคนซึ่งอยู่ในวัยทำงาน มักเป็นช่วงที่มีประสบการณ์ในการทำงาน อีกทั้งยังเป็นช่วงที่มีความสนใจพัฒนาอาชีพเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของตนเองและสังคม

1.3 ระดับการศึกษา

หมายถึง จำนวนชั้นปีที่ได้รับการศึกษาจากสถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนของผู้ให้ข้อมูล ผลการวิจัย พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก 70.69 เปอร์เซ็นต์ ได้รับการศึกษาในสถานศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมาคือ 12.07 เปอร์เซ็นต์ได้รับการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 7.76 เปอร์เซ็นต์เป็นเกษตรกรที่ได้รับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 6.89 เปอร์เซ็นต์เป็นเกษตรกรที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ 2.59 เปอร์เซ็นต์เป็นเกษตรกรที่ได้รับการศึกษาที่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งได้แก่การศึกษาในระดับปริญญาตรี, การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เป็นต้น

สำหรับระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูล พบว่าส่วนมากกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จึงสามารถกล่าวได้ว่าเกษตรกรมีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ อาจเนื่องจากการจัดการศึกษาภาคบังคับของรัฐในสมัยก่อน กำหนดให้ประชาชนที่มีอายุเกณฑ์เข้าเรียนตามกฎหมาย ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จึงทำให้เกษตรกรมีความรู้ในการประกอบอาชีพต่ำ การที่เกษตรกรมีระดับการศึกษาค่อนข้างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากระดับการศึกษาระหว่างผู้ส่งข่าวและผู้รับข่าวมีความแตกต่างกันมากทั้งนี้เกษตรกรตำบลจำเป็นต้องมีความสามารถในการถ่ายทอดข่าวสารและปรับภาษาที่ใช้ให้ง่ายต่อความเข้าใจของเกษตรกร

ตารางที่ 1 การกระจายข้อมูล จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง (N=116)	เปอร์เซ็นต์
1. เพศ		
หญิง	74	63.79
ชาย	42	36.21
2. อายุ		
69 ปีขึ้นไป	3	2.59
60-68 ปี	7	6.03
51-59 ปี	15	12.93
42-50 ปี	20	17.24
33-41 ปี	38	32.76
24-32 ปี	33	28.45
อายุสูงสุด	72 ปี	
อายุต่ำสุด	24 ปี	
อายุเฉลี่ย	42 ปี	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	= 10.26 ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง (N=116)	เปอร์เซ็นต์
3. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	-	-
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	82	70.69
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	14	12.07
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	9	7.76
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	8	6.89
ระดับสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	3	2.59
รวม	116	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 สถานภาพสมัคร

ผลการวิจัยในตารางที่ 2 พบว่าเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดคือ 97.41เปอร์เซ็นต์ เป็นเกษตรกรที่ได้สมัครแล้วและอยู่ด้วยกัน สำหรับเกษตรกรที่ให้ข้อมูลหย่าร้างหรือเป็นหม้ายมี 1.72 เปอร์เซ็นต์ และอีก 0.87 เปอร์เซ็นต์เป็นโสด การวิจัยครั้งนี้จึงแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีครอบครัวแล้ว

1.5 รายได้ของครอบครัว

หมายถึง รายได้ของครอบครัวทั้งปีคิดเป็นเงินสดทั้งหมดได้จากการเกษตรและนอก การเกษตร ผลการวิจัยในตาราง 2 เกี่ยวกับรายได้ของเกษตรกรพบว่าในช่วงปี 2537 เกษตรกร กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลจำนวน 42.24 เปอร์เซ็นต์มีรายได้ระหว่าง 3,000-6,399 บาท รองลงมา คือ 36.21 เปอร์เซ็นต์มีรายได้อยู่ระหว่าง 6,400-9,799 บาท, 12.93 เปอร์เซ็นต์มีรายได้ อยู่ระหว่าง 9,800-13,199 บาท, 3.45 เปอร์เซ็นต์มีรายได้อยู่ระหว่าง 13,200-16,599 บาท และ 5.17 เปอร์เซ็นต์มีรายได้อยู่ระหว่าง 16,600-20,000 บาท เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ สูงสุด คือ 20,000 บาท/เดือน รายได้ต่ำสุดคือ 3,000 บาท/เดือน รายได้เฉลี่ยของเกษตรกร 6,474 บาท/เดือน จากผลการวิจัย สามารถกล่าวได้ว่ารายได้ของเกษตรกรมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก และรายได้ของเกษตรกรส่วนใหญ่ได้จากการประกอบอาชีพทางการเกษตรใน ข้ามว่างเกษตรกรยังประกอบอาชีพอื่นควบคู่ไปด้วย เช่น รับจ้างรายวัน เลี้ยงสัตว์ ทั้งนี้เพื่อ สร้างฐานะของครอบครัวให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

1.6 เนื้อที่ทำกาเกษตร

จากการศึกษาเกษตรกรในตำบลหนองละลอกส่วนมาก (62.07%) มีที่ดินทำกาเกษตร อยู่ในช่วง 1-9 ไร่ (62.07 %) รองลงมาคือมีพื้นที่ทำกาเกษตร 10-18 ไร่ (22.41%) มีพื้นที่ทำกาเกษตร 19-27 ไร่ (12.08%) มีพื้นที่ทำกาเกษตร 28-36 ไร่ (1.72%) และ มีพื้นที่ในการทำกาเกษตร 37-45 ไร่ (1.72%) มีพื้นที่เฉลี่ย 9 ไร่ต่อครัวเรือน

1.7 ลักษณะการถือครองที่ดิน

หมายถึง ลักษณะการถือครองที่ดินของผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการประกอบอาชีพเกษตร เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งหมด ซึ่งอาจเป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด เข้าทั้งหมด หรือเข้าบางส่วนและเป็นที่ดินของตนเอง บางส่วน ผลการวิจัยในตาราง 2 พบว่าผู้ให้ข้อมูลเกินกว่าครึ่งหนึ่งคือ 67.24 เปอร์เซ็นต์ มีพื้นที่เป็นของตนเองทั้งหมด นอกจากนี้ 27.59 เปอร์เซ็นต์มีพื้นที่เป็นของตนเองบางส่วนและ 5.17 เปอร์เซ็นต์เป็นผู้เช่าพื้นที่ทำการเกษตร

จากผลการวิจัยสามารถกล่าวได้ว่า เกษตรกรเกินกว่าครึ่งหนึ่งมีพื้นที่ทำการเกษตร เป็นของตนเองทั้งหมดแสดงถึงเกษตรกรยังมีฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมที่ดี การมีที่ดินเป็นของตนเองย่อมส่งผลให้เกษตรกรมีความคิด มีบทบาท ที่ต้องการจะปรับปรุงพื้นที่ของตนเองให้มี สภาพที่ดีขึ้นกว่าเดิมได้เป็นอย่างดี และเกิดความรักและหวงแหนที่ดินของตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 การกระจายข้อมูลจำแนกตามสถานภาพการสมรส รายได้ พื้นที่การทำงานเกษตร และสถานภาพการถือครองที่ดินของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง (N116)	เปอร์เซ็นต์
4. สถานภาพสมรส (N=116)		
โสด	1	0.87
แต่งงาน	113	97.41
หย่าร้างหรือเป็นหม้าย	2	1.72
5. รายได้ (N =116)		
16,600-20,000	6	5.17
13,200-16,599	4	3.45
9,800-13,199	15	12.93
6,400- 9,799	42	36.21
3,000- 6,399	49	42.24
รายได้สูงสุด 20,000 บาท/เดือน	240,000 บาท/ปี	
รายได้ต่ำสุด 3,000 บาท/เดือน	36,000 บาท/ปี	
รายได้เฉลี่ย 6,474 บาท/เดือน	77,652 บาท/ปี	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	= 25,209 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

=====

ข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง (N116)	เปอร์เซ็นต์
--------	----------------------	-------------

6. พื้นที่ทำการเกษตร

37-45	2	1.72
28-36	2	1.72
19-27	14	12.08
10-18	26	22.41
1-9	72	62.07

มีพื้นที่ทำการเกษตรสูงสุด 45 ไร่/ครัวเรือน

มีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำสุด 1 ไร่/ครัวเรือน

พื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 9 ไร่/ครัวเรือน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.6 ไร่/ครัวเรือน

7. สถานภาพการถือครองที่ดิน

เป็นของตนเองทั้งหมด	78	67.24
เป็นของตนเองบางส่วนเช่าบางส่วน	32	27.59
เช่าทั้งหมด	6	5.17

รวม	116	100.00
-----	-----	--------

=====

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.8 ประสิทธิภาพในการทำการเกษตร

หมายถึง ประสิทธิภาพของเกษตรกรในการทำการเกษตรของผู้ให้ข้อมูลในครั้งนั้น ผลการวิจัยในตารางที่ 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพในการทำการเกษตรสูงสุดคือ 52 ปี และต่ำสุดคือ 2 ปี ซึ่งกล่าวได้ว่า เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ มีระยะเวลาในการทำการเกษตรที่แตกต่างกัน สำหรับจำนวนปีเฉลี่ยของการมีประสิทธิผลในการทำการเกษตรของผู้ให้ข้อมูลคือ 23 ปี จัดได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพในการทำการเกษตรพอสมควร

1.9 การประกอบอาชีพเกษตรเป็นอาชีพหลัก

ผลการวิจัยในตารางที่ 3 เกี่ยวกับอาชีพการเกษตรเป็นกิจกรรมหลักของครอบครัวของเกษตรกรผู้ให้ข้อมูล พบว่าผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 100.00 เปอร์เซ็นต์ทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก ซึ่งส่วนใหญ่ทำสวนยางพารา, สวนผลไม้ (ทุเรียน, เงาะ) 87.93 เปอร์เซ็นต์ ทำไร่ (สับปะรด) 9.48 เปอร์เซ็นต์ และทำนา 2.59 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ

1.10 การประกอบอาชีพรองจากการทำการเกษตร

หมายถึง อาชีพที่เกษตรกรดำเนินการอยู่ซึ่งนอกเหนือไปจากอาชีพการเกษตร อาชีพหลักของครอบครัว เช่น รับจ้าง ค้าขาย ผลการวิจัยจากตารางที่ 3 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (64.66 เปอร์เซ็นต์) มีอาชีพรอง ส่วนผู้ให้ข้อมูลอีก 35.34 เปอร์เซ็นต์ ระบุว่าไม่มีอาชีพรอง ซึ่งส่วนใหญ่ 92 เปอร์เซ็นต์มีอาชีพรับจ้างและ 8 เปอร์เซ็นต์มีอาชีพค้าขาย ผลการวิจัยสามารถกล่าวได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพรองจากการทำการเกษตรซึ่งจะส่งผลให้ครอบครัวมีการกินดีอยู่ดีมากขึ้น การรับจ้างนั้นก็เนื่องมาจากเกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพหลักในการประกอบอาชีพทางการเกษตรอยู่แล้ว เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวนยางพารา ดังนั้นเมื่อเกษตรกรมีเวลาว่างจากอาชีพหลักของตนเองแล้วจึงออกไปรับจ้างให้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ

ตารางที่ 3 การกระจายของข้อมูลจำแนกตามประสบการณ์ในการทำการเกษตร อาชีพหลัก และอาชีพรองของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง (N=116)	เปอร์เซ็นต์
<u>ประสบการณ์ในการทำการเกษตร</u>		
47-55	8	6.89
38-46	13	11.21
29-37	17	14.66
20-28	20	17.24
11-19	32	27.59
2-10	26	22.41
<u>อาชีพหลัก</u>		
ทำสวน	102	87.93
ทำไร่	11	9.48
ทำนา		2.59
<u>อาชีพรอง</u>		
- ไม่มีอาชีพรอง	41	35.34
- มีอาชีพรอง	75	64.66
<u>มีอาชีพรองได้แก่ (N=75)</u>		
รับจ้าง	69	92.00
ค้าขาย	6	8.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.11 การติดต่อกับเกษตรกรตำบล

หมายถึง จำนวนครั้งที่เกษตรกรไปติดต่อปรึกษาหารือ หรือเข้าร่วมประชุมกับเกษตรกรตำบลในแต่ละเดือนที่ผ่านมา สำหรับผู้ให้ข้อมูลอีก 57.46 เปอร์เซ็นต์ ระบุว่ามีการติดต่อกับเกษตรกรตำบลในแต่ละเดือนที่ผ่านมา สำหรับผู้ให้ข้อมูลอีก 42.24 เปอร์เซ็นต์ ให้ข้อมูลว่าไม่ได้ติดต่อกับเกษตรกรตำบลในช่วงแต่ละเดือนที่ผ่านมา ในจำนวนผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่ามีการติดต่อกับเกษตรกรตำบลนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ ติดต่อกับวันเวลาที่นัดหมายจำนวน 1 ครั้ง/เดือน (71.05 เปอร์เซ็นต์) และจำนวน 2 ครั้ง/เดือน (28.95 เปอร์เซ็นต์) ส่วนการติดต่อแบบไม่ได้นัดหมายจำนวน 1 ครั้ง/เดือน (79.31เปอร์เซ็นต์) และการติดต่อแบบไม่ได้นัดหมายจำนวน 2 ครั้ง/เดือน (20.69 เปอร์เซ็นต์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 แสดงการติดต่อกับเกษตรกรตำบล

ข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง (N=116)	เปอร์เซ็นต์
<u>การติดต่อกับเกษตรกรตำบล</u>		
ไม่ติดต่อ	49	42.24
ติดต่อ	67	57.46
<u>การติดต่อตามวันเวลาที่นัดหมายจากเกษตรกรตำบล (N = 38)</u>		
จำนวน 1 ครั้ง/เดือน	27	71.05
จำนวน 2 ครั้ง/เดือน	11	28.95
<u>การติดต่อแบบไม่ได้นัดหมาย (N = 29)</u>		
จำนวน 1 ครั้ง/เดือน	23	79.31
จำนวน 2 ครั้ง/เดือน	6	20.69
รวม	116	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.12 **ทัศนคติที่มีต่องานส่งเสริมการเกษตร** ทัศนคติและการรับรู้นับเป็นตัวแปรที่มีความใกล้เคียงกัน นำชัย ทนุผล และสุนิลา ทนุผล (2535:37) กล่าวว่าทัศนคติเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของปัจเจกบุคคลที่มีต่อสิ่งอื่น ๆ หรือบุคคลอื่น ๆ ที่ทัศนคติหมายถึงท่าทีหรือปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคลที่มีสิ่งอื่นเข้ามากระทบ ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ในลักษณะทางบวกหรือทางลบก็ได้ สำหรับการวัดทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรนั้น ผู้วิจัยได้สร้างข้อความที่เกี่ยวกับเป้าหมาย และการดำเนินงานของการส่งเสริมการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตรจำนวน 20 ข้อความ และในแต่ละข้อความมีคำตอบให้เกษตรกรเลือกตอบว่า "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" "เห็นด้วย" "ไม่เห็นด้วย" และ "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ในข้อความนั้นๆ คำตอบแต่ละคำตอบมีคะแนนที่กำหนดให้ต่างกันตามระดับความสำคัญ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่งเท่ากับ 4 คะแนน เห็นด้วยเท่ากับ 3 คะแนน ไม่เห็นด้วยเท่ากับ 2 คะแนน และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งเท่ากับ 1 คะแนน จากนั้นนำคะแนนคำตอบที่ผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนเลือกตอบหรือลงความเห็นแต่ละข้อความแล้วนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมการเกษตรพบว่าเกษตรกรในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง มีทัศนคติในระดับที่ "ดี" โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมใน 20 ข้อความ เท่ากับ 3.18 (ตาราง 5) สำหรับคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อความนั้นพบว่าข้อความที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ "ดีมาก" มีอยู่ 6 ข้อความ ซึ่งเรียงตามลำดับคะแนนคือ การเชื่อมเขื่อนนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของงานส่งเสริมการเกษตร (คะแนนเฉลี่ย 3.61) การเชื่อมตามระยะเวลาที่กำหนดในตารางเชื่อมของเกษตรกรเป็นสิ่งที่ดี (3.41) งานส่งเสริมการเกษตรเป็นการให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรโดยกระบวนการเรียนรู้อย่างทางการศึกษา (3.33) งานส่งเสริมเน้นการส่งเสริมให้เกษตรกรร่วมมือกันพัฒนา (3.30) ช่วยให้ผู้ปรับปรุงผลผลิตทางการเกษตรให้ดีขึ้น (3.30) งานส่งเสริมการเกษตรมีจุดหมายให้เกษตรกรแต่ละคนมีการปรับปรุงทางเศรษฐกิจและสังคม (3.28) และงานส่งเสริมทางการเกษตรเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างเกษตรกรและเกษตรตำบล (3.26) ส่วนข้อความที่เหลืออีก 14 ข้อความ ซึ่งในบางข้อความจะมีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันโดยเรียงตามลำดับดังนี้คือ งานส่งเสริมทางการเกษตรสามารถช่วยให้เกษตรกรได้รับทราบเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆและนำไปปฏิบัติได้, งานส่งเสริมการเกษตรให้บริการและเทคนิคการนำไปใช้ในไร่นาได้อย่างถูกต้อง, งานส่งเสริมเน้นงานสถาบันกลุ่มให้เกษตรกรเกิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียนรู้ร่วมกัน ข้อความทั้ง 3 ข้อความนี้มีคะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อเท่ากัน คือ 3.25 รองลงมา จะเน้นด้านการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ,ด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร(3.21)งานส่งเสริม การเกษตรเน้นในการพัฒนาผลผลิตไร่นาของเกษตรกร(3.19) งานส่งเสริมการเกษตรมีการ ดำเนินกิจกรรมตามความต้องการของเกษตรกร (3.16) งานส่งเสริมการเกษตรเป็นกิจกรรมที่ ช่วยเหลือเกษตรกรและครอบครัวเพิ่มผลผลิตและรายได้(3.15) การจัดทำแปลงส่งเสริมและทดสอบ การปลูกพืชของเกษตรกรตำบล เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรในการถ่ายทอดความรู้ใหม่ทางการผลิต แก่เกษตรกร, ถ้าไม่มีเกษตรกรตำบลในพื้นที่เกษตรกรจะประสบปัญหาในการผลิต, งานส่งเสริมการ เกษตรเน้นการใช้ประโยชน์จากเกษตรกรในการกระจายความรู้ไปสู่เพื่อนเกษตรกร ทั้ง 3 ข้อ ความนี้แต่ละข้อมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ 3.09 การประชุมและการเยี่ยมของเกษตรกรตำบล สามารถช่วยเหลือเกษตรกรแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในไร่นาได้, งานส่งเสริมการเกษตรเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชนบท ทั้ง 2 ข้อมีคะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อเท่ากับ 2.92 และสุดท้ายเป็นงานส่งเสริมการ เกษตร มีการวางแผนที่มีประสิทธิภาพในการนำผลการวิจัยไปถ่ายทอดแก่เกษตรกรในชนบทให้ สามารถแก้ไขปัญหาการผลิตได้(2.94)

จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงสามารถกล่าวได้ว่า การเยี่ยมเยียนนับว่าเป็นหัวใจของ งานส่งเสริมการเกษตร เป็นสิ่งที่มีข้อมูลให้มีความสำคัญต้องการเป็นลำดับแรก (3.61) การ เยี่ยมเยียนตามระยะเวลาที่กำหนดเยี่ยมของเกษตรกรตำบลเป็นสิ่งที่ดี (3.14) งานส่งเสริมการ เกษตรเป็นการให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรโดยกระบวนการเรียนรู้ทางการศึกษา (3.33) งาน ส่งเสริมการเกษตรเป็นการบริการช่วยเหลือให้สามารถปรับปรุงการผลิตทางการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น (3.30) งานส่งเสริมการเกษตรมีจุดมุ่งหมายให้เกษตรกรแต่ละคนมีการปรับปรุงสภาพ ทางเศรษฐกิจและสังคม (3.28) การส่งเสริมทางการเกษตรเป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง เกษตรกรและเกษตรกรตำบล (3.26) ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร ผู้ บริหารงานเกษตรและเกษตรกรตำบลจึงไม่ควรมองข้ามประเด็นเหล่านี้เนื่องจากเกษตรกรมีทัศนคติที่ ดีมากต่อการเยี่ยมเยียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่องานส่งเสริมการเกษตร

ข้อความเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและ การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร	คะแนนเฉลี่ย \bar{x}	ระดับทัศนคติ	ลำดับ
1. การประชุม และการเชื่อมของเกษตรกรตำบล สามารถช่วยให้เกษตรกรแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใน ไร่นาได้	2.97	ดี	12
2. การจัดทำแปลงส่งเสริมและทดสอบการปลูกพืช ของเกษตรกรตำบล เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรใน การถ่ายทอดความรู้ใหม่ๆทางการผลิตแก่เกษตรกร-	3.09	ดี	11
3. การเชื่อมเยือนตามระยะเวลาที่กำหนดในเยี่ยม ของเกษตรกรตำบลเป็นสิ่งที่ดี	3.41	ดีมาก	2
4. ถ้าไม่มีเกษตรกรตำบลในพื้นที่ เกษตรกรจะประสบ ปัญหาในการผลิตพืช	3.09	ดี	11
5. การส่งเสริมทางการเกษตรเป็นการทำงานร่วม กันระหว่างเกษตรกรและเกษตรกรตำบล	3.26	ดีมาก	6
6. งานส่งเสริมเกษตรเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา- ชนบท	2.97	ดี	12
7. งานส่งเสริมการเกษตรสามารถช่วยให้เกษตรกร ได้รับทราบเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆและ นำไปปฏิบัติได้	3.25	ดี	7
8. งานส่งเสริมการเกษตรเป็นการบริการช่วยให้ สามารถปรับปรุงการผลิตทางการเกษตรให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	3.30	ดีมาก	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อความเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและ การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร	คะแนนเฉลี่ย	ระดับที่ตัดสิน	ลำดับ
9. งานส่งเสริมการเกษตรเน้นในการพัฒนาผลผลิต ในไร่นาของเกษตรกร	3.19	๓ ^๑	9
10. งานส่งเสริมการเกษตรให้บริการข่าวสารเทคนิค5 ใหม่ๆ และการเข้าไปใช้ในไร่ - นาอย่างถูกต้อง	3.25	๓ ^๑	7
11. งานส่งเสริมการเกษตรมีจุดมุ่งหมายให้เกษตรกร แต่ละคนมีการปรับปรุงสภาพทางเศรษฐกิจและ สังคม	3.28	ดีมาก	5
12. งานส่งเสริมการเกษตรเน้นการใช้ประโยชน์จาก เกษตรกรในการกระจายความรู้ไปสู่เพื่อนเกษตรกร	3.09	๓ ^๑	11
13. งานส่งเสริมการเกษตรมีการวางแผนที่มีประสิทธิภาพ ในการนำผลการวิจัยไปถ่ายทอดแก่เกษตรกร ในชนบทให้สามารถแก้ปัญหาการผลิตได้	2.94	๓ ^๑	13
14. งานส่งเสริมการเกษตรมีการดำเนินกิจกรรมตาม ความต้องการและปัญหาของเกษตรกร	3.15	๓ ^๑	10
15. งานส่งเสริมการเกษตรส่งเสริมให้เกษตรกรมี ส่วนร่วมในการพัฒนา	3.30	ดีมาก	4
16. งานเชื่อม เชื่อมนับว่าเป็นหัวใจของการงานส่งเสริม การเกษตร	3.61	ดีมาก	1
17. งานส่งเสริมการเกษตรเน้นงานสถาบันกลุ่มหนึ่ง ช่วยให้เกษตรกรเกิดการเรีสนรู้ร่วมกัน	3.25	๓ ^๑	7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อความเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและ การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร	คะแนนเฉลี่ย	ระดับทัศนคติ	ลำดับ
18. งานส่งเสริมการเกษตรเป็นการให้บริการช่วยเหลือเกษตรกร โดยกระบวนการเรียนรู้ทางการศึกษา	3.33	ดีมาก	3
19. งานส่งเสริมการเกษตรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เกษตรกรและครอบครัว เพิ่มผลผลิตและรายได้	3.15	ดี	10
20. งานส่งเสริมการเกษตรนอกจากจะเน้นด้านการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรแล้วยังเน้นด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร	3.21	ดี	8
คะแนนเฉลี่ยรวม	3.18	ทัศนคติในระดับที่ดี	
<u>หมายเหตุ</u> :	ช่วงคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง	
	3.26-4.00	ทัศนคติในระดับที่ดีมาก	
	2.51-3.25	ทัศนคติในระดับที่ดี	
	1.76-2.50	ทัศนคติในระดับที่ไม่ดี	
	1.00-1.75	ทัศนคติในระดับที่ไม่ดีมาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คอน 2 การรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบล

การรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะความน่าเชื่อถือที่เกษตรกรตำบลพินังมี หมายถึง ความเข้มแข็งหรือระดับของการยอมรับที่เกษตรกรมีต่อมิติความน่าเชื่อถือที่เกษตรกรตำบลพินังมีใน 4 มิติคือ มิติความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย (sociability) , ความน่าไว้วางใจ (trustworthiness) , ความมีคุณวุฒิ (qualification) และความคล่องตัว (dinamism) ในการวัดการรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะที่นำ เชื่อถือที่เกษตรกรตำบลพินังมีในแต่ละมิติของความน่าเชื่อถือนั้น เกษตรกรจะให้ข้อมูลการรับรู้ที่มีต่อลักษณะความน่าเชื่อถือโดยมีค่าตอบให้เลือก 4 ระดับคือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด ในแต่ละคำตอบผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนตามลำดับของความสำคัญเป็นคะแนนคือ 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ สำหรับคะแนนจากคำตอบที่ผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนเลือกตอบได้นำมารวมกันแต่ละมิติ และคำนวณหาค่าเฉลี่ยโดยมีเกณฑ์การแปลความดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
3.26-4.00	รับรู้ในระดับมากที่สุด
2.51-3.25	รับรู้ในระดับมาก
1.76-2.50	รับรู้ในระดับน้อย
1.00-1.75	รับรู้ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 6 แสดงคะแนนเฉลี่ยและลำดับการรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบลหนองละลอกในแต่ละมิติซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ คือ

2.1 มิติความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย (sociability dimension) คะแนนเฉลี่ยรวม

2.81 ในมิตินี้แสดงว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นว่าเกษตรกรตำบลควรจะเป็นผู้ที่มีลักษณะความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคยกับเกษตรกรทุกคนในระดับมาก สำหรับลักษณะหรือตัวบ่งชี้ในมิติความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคยนี้เมื่อเรียงตามลำดับความสำคัญแล้วพบว่าลักษณะความเป็นผู้ที่สัมพันธ์กันเป็นข้อที่เกษตรกรมีการรับรู้และบ่งชี้ว่าเป็นที่พึงประสงค์เป็นลำดับแรก (คะแนนเฉลี่ย 3.04) รองลงมาคือ ความอ่อนโยน (3.00) การต้อนรับขับสู้ (2.96) มีอัธยาศัย (2.94) ให้อภัย (2.90) เป็นผู้อ่อนปรน (2.60) เข้าใจผู้อื่น (2.57) และลำดับสุดท้ายคือ หาพบง่าย (2.45) ผลการวิจัยสามารถกล่าวได้ว่า เกษตรตำบลที่เกษตรกรให้การยอมรับหรือเกิดการเชื่อถือในลักษณะความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควรเป็นผู้ที่ขี้มั่วแหม่มแหม่มในมีความอ่อนโยนต้อนรับขับสู้มีอัธยาศัยดีมีการให้อภัยเป็นผู้ผ่อนปรนเข้าใจผู้อื่นและพบกับเกษตรตำบลได้ง่าย

2.2 มิติความน่าไว้วางใจ (trustworthiness) มีคะแนนเฉลี่ยรวม 2.85 ในมิตินี้แสดงว่า เกษตรกรรับรู้ในลักษณะความน่าไว้วางใจที่เกษตรตำบลควรมีกับเกษตรกรทุกคนในระดับมาก กล่าวคือถ้าจะให้เกษตรกรยอมรับและเกิดความเชื่อถือในตัวเกษตรตำบลนั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีลักษณะ ใจกว้าง ไม่เป็นภัย เป็นคนพินพิณเดียวกับเกษตรกร มีมิตรไมตรี ซื่อสัตย์ พูดภาษาท้องถิ่นได้ มีความจริงใจและมีความยุติธรรมต่อเกษตรกรทุกคน

สำหรับตัวบ่งชี้ในมิตินี้ ที่เกษตรกรรับรู้ว่ามีค่าสำคัญในระดับแรก คือ ลักษณะเป็นผู้ที่ใจกว้าง (3.02) รองลงมาตามลำดับคือ น่าไว้วางใจ (3.00) คนพินพิณเดียวกับ (2.96) มีมิตรไมตรี (2.94) ซื่อสัตย์ (2.91) พูดภาษาท้องถิ่น (2.75) จริงใจ (2.71) ยุติธรรม (2.46)

2.3 มิติความเป็นผู้ที่มีความรู้ (qualification dimension) ค่าคะแนนเฉลี่ยจะอยู่ในระดับมาก (2.96) ซึ่งในมิตินี้แสดงถึงความเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและความชำนาญ ประสบการณ์และมีอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรเกิดความเชื่อถือ ในความรู้ใหม่ๆที่เกษตรตำบลนำมาถ่ายทอดให้เกษตรกร เกษตรตำบลควรเป็นผู้มีความชำนาญงานที่ดำเนินการอยู่เป็นคนที่มีความรู้ดี มีทักษะในการปฏิบัติงาน สำหรับลักษณะแต่ละมิติของความเป็นผู้มีความรู้ของเกษตรตำบลที่เกษตรกรรับรู้เรียงตามลำดับความสำคัญคือ ความเป็นผู้มีความรู้ดี (3.06) ความชำนาญการ (3.05) มีทักษะ (2.94) มีอำนาจ (2.94) มีประสบการณ์ (2.92) และมีความรอบรู้ (2.82) กล่าวคือ เกษตรกรต้องการทำงานร่วมกับผู้ที่มีความรู้ความชำนาญมีทักษะมีอำนาจในการสั่งการในทางที่ถูกต้องมีประสบการณ์มีความรอบรู้

2.4 มิติความคล่องตัว (dimamism dinmension) ตามแนวความคิดของนำชัย ทนุผล และสุนิลา ทนุผล (2535:12) ระบุว่า ถ้าผู้รับข่าวรับรู้ว่าผู้ส่งข่าวมีความเด็ดขาด แข็งขัน ต่อสู้ ตันตน และกระฉับกระเฉงอยู่เสมอ ผู้ส่งข่าวจะได้รับความน่าเชื่อถือในระดับสูงจากผู้รับข่าว แต่ถ้าผู้ส่งข่าวมีลักษณะอ่อนล้า อ่อนไหว ลังเล ซื่อส ผู้ส่งข่าวจะได้รับความน่าเชื่อถือในระดับต่ำจากผู้รับข่าว ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของเกษตรกรในมิติความคล่องตัวนี้ พบว่าเกษตรกรรับรู้ถึงความสำคัญในมิติความคล่องตัวของเกษตรตำบลในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย 2.91) ซึ่งเกษตรกรมีความคาดหวังให้เกษตรตำบลมีลักษณะมั่นใจในตนเอง กระฉับกระเฉง รวดเร็ว มีความกล้าตันตน เป็นสำคัญ ถ้าเกษตรตำบลมีลักษณะดังกล่าวเกษตรกร

จะให้การยอมรับและเกิดความเชื่อถือในตัวเกษตรตำบลในระดับสูง และเมื่อเรียงลำดับตาม ลักษณะต่างๆของมิติความคล่องตัวพบว่า ลักษณะที่เด่นใจในตนเองนั้น เกษตรกรให้ความสำคัญเป็น อันดับแรก (คะแนนเฉลี่ย 3.56) รองลงมาตามลำดับคือ ความกระฉับกระเฉง (3.30) ความ รวดเร็ว(3.20) มีความกล้า (3.04) ตื่นตน (2.67) ต่อสู้ (2.54)บากบั่น (2.46) สาเหตุ ที่เกษตรกรรับรู้ลักษณะความบากบั่นเป็นลำดับสุดท้ายอาจเนื่องมาจาก เกษตรกรรับรู้ในลักษณะนี้ กับเกษตรตำบลในทางที่ไม่ดีมาก่อน ซึ่งเกษตรตำบลปัจจุบันอาจไม่มีความบากบั่นในการที่จะเข้าถึง เกษตรกรเท่าที่ควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ยและลำดับการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล ในลักษณะความน่าเชื่อถือของ
เกษตรกรตำบล จำแนกตามแต่ละมิติ

มิติความน่าเชื่อถือ	คะแนนเฉลี่ย	ลำดับ	ระดับการรับรู้
---------------------	-------------	-------	----------------

1. มิติความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย (Sociability dimension)

1.1 หาพบบาง	2.45	8	น้อย
1.2 เป็นผู้ผ่อนปรน	2.60	6	มาก
1.3 มีอัธยาศัย	2.94	4	มาก
1.4 อ่อนโยน	3.00	2	มาก
1.5 ให้อภัย	2.90	5	มาก
1.6 ต้อนรับรับผู้	2.96	3	มาก
1.7 ยิ้มแย้มแจ่มใส	3.04	1	มาก
1.8 เข้าใจผู้อื่น	2.57	7	มาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	2.81	หมายถึง " รับรู้ในระดับมาก "	

2. มิติความน่าไว้วางใจ (Trustworthiness dimension)

2.1 น่าไว้วางใจ	3.00	2	มาก
2.2 จริงใจ	2.71	7	มาก
2.3 มีมิตรไมตรี	2.94	4	มาก
2.4 สุติธรรม	2.46	8	น้อย
2.5 ซื่อสัตย์	2.91	5	มาก
2.6 ใจกว้าง	3.02	1	มาก
2.7 คนพินพิเคราะห์กัน	2.96	3	มาก
2.8 พูดภาษาท้องถิ่น	2.75	6	มาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	2.85	หมายถึง " รับรู้ในระดับมาก "	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

มิติความน่าเชื่อถือ	คะแนนเฉลี่ย	ลำดับ	ระดับการรับรู้
3. มิติความเป็นผู้มีความรู้ (Qualification dimension)			
3.1 ชำนาญการ	3.05	2	มาก
3.2 มีทักษะ	2.94	3.5	มาก
3.3 มีประสบการณ์	2.92	4	มาก
3.4 มีความรอบรู้	2.82	3.5	มาก
3.5 มีอำนาจ	2.94	3	มาก
3.6 มีความรู้ดี	3.06	1	มาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	2.96	หมายถึง	" รับรู้ในระดับมาก "
4. มิติความคล่องตัว (Dynamic dimension)			
4.1 มั่นใจในตนเอง	3.56	1	มากที่สุด
4.2 ต่อสู้	2.56	6	มาก
4.3 เปิดเผย	2.47	7	มาก
4.4 บากบั่น	2.46	8	มาก
4.5 มีความกล้า	3.04	4	มาก
4.6 ตื่นตุน	2.67	5	มาก
4.7 กระฉับกระเฉง	3.30	2	มากที่สุด
4.8 รวดเร็ว	3.20	3	มาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	2.91	หมายถึง	" รับรู้ในระดับมาก "

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับความสำคัญของมิติความน่าเชื่อถือ

ผลการจัดลำดับความสำคัญของมิติความน่าเชื่อถือตามการรับรู้ของเกษตรกร ในการวิจัยครั้งนี้ใน 4 มิติ ดังนี้ คือ ความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย ความน่าไว้วางใจ ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ และความคล่องตัว ซึ่งพิจารณาจากค่าคะแนนสูงสุดพบว่า เกษตรกรในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ให้ความสำคัญในลักษณะความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบลในมิติความคล่องตัวเป็นลำดับแรก (คะแนนเฉลี่ย 2.96) รองลงมาตามลำดับ คือ (คะแนนเฉลี่ย 2.91) มิติความน่าไว้วางใจ (คะแนนเฉลี่ย 2.85) และลำดับสุดท้าย มิติความรู้จักคุ้นเคย (คะแนนเฉลี่ย 2.81) ข้อมูลดังกล่าวๆได้ว่า ลักษณะความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบลทั้ง 4 มิติ พบว่าเกษตรกรรับรู้ถึงความสำคัญในระดับมากเหมือนกันโดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.87

ตารางที่ 7 ลำดับความสำคัญของมิติความน่าเชื่อถือตามการรับรู้ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง

มิติความน่าเชื่อถือ	คะแนนเฉลี่ย	ลำดับการรับรู้	ลำดับ
ความรู้จักคุ้นเคย	2.81	มาก	4
ความน่าไว้วางใจ	2.85	มาก	3
ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ	2.96	มาก	1
ความคล่องตัว	2.91	มาก	2

คะแนนเฉลี่ยรวม = 2.88 หมายถึง " รับรู้ในระดับมาก "

ผลการจัดลำดับความสำคัญดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า เกษตรกรในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จะให้การยอมรับความน่าเชื่อถือต่อเกษตรกรตำบลที่มีลักษณะความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรในตำบลหนองละลอกต้องการนักส่งเสริมที่มีความรู้ทางวิชาการเกษตรดี มีความชำนาญในการส่งเสริมเผยแพร่ตลอดจนทักษะ ประสบการณ์ และมีความรอบรู้เพื่อให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรเป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการศึกษาเรื่องการรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะที่น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ได้ผลแตกต่างจากการตรวจสอบเอกสาร ดังนี้คือ

ผลการวิจัยของเกี่ยวกับลักษณะความน่าเชื่อถือของพนักงานส่งเสริมในทรรศน์ของชาวนาในสถานการณ์ของประเทศฟิลิปปินส์ พบว่าพนักงานส่งเสริมที่มีความน่าเชื่อถือนั้นควรมีลักษณะความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคยเป็นอันดับแรก รองลงมาคือความไม่เป็นภัย ความคล่องตัวและความเป็นผู้มีคุณวุฒิ

ในกรณีเดียวกัน Sooksomrit (1987) ได้ศึกษาความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในประเทศไทยตามการรับรู้ของบุคคลเป้าหมายในมิติ 4 มิติ ผลการวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่ได้รับความน่าเชื่อถือนั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีลักษณะเหมือนกันกับพนักงานส่งเสริมในประเทศฟิลิปปินส์กล่าวคือควรจะมีลักษณะคุ้นเคยกับบุคคลเป้าหมายเป็นอย่างดี ตามมาด้วยความน่าไว้วางใจ ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ความชำนาญต่างๆ และความเป็นคนคล่องแคล่วว่องไว ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ลักษณะความน่าเชื่อถืออื่นๆของเกษตรกรตำบลตามการรับรู้ของเกษตรกร

ผู้วิจัยได้สอบถามผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะความน่าเชื่อถืออื่นๆที่เกษตรกรตำบลควรมีการ แสดงออกตามความคิดเห็นนอกเหนือจากลักษณะที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลมีจำนวน 87 คน (คิดเป็น 75% ของเกษตรกรทั้งหมด) ซึ่งได้ระบุถึงลักษณะความน่าเชื่อถืออื่นๆของเกษตรกร ตำบลที่ควรมีการแสดงผลออกตามความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้คือ 1) ออกมาพบปะเยี่ยมเยียนเกษตรกร บ่อยๆและทั่วถึง 2) ช่วยเหลือในยามที่เกษตรกรมีปัญหา 3) แนะนำข่าวสารความรู้ใหม่ๆมาให้ ทราบเป็นประจำ 4) ช่วยเหลือในด้านการวางแผนการผลิตและการตลาด 5) พยายามทำงาน ชยันขันแข็งในการทำงาน (ตารางที่ 8)

จากลักษณะความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบลที่เกษตรกรได้ให้ข้อมูลมานั้น พบว่ามีบาง ลักษณะที่คล้ายกันกับลักษณะในมิติต่างๆของความน่าเชื่อถือที่ได้ระบุมาแล้วในข้างต้น แต่อย่างไร ก็ตามเมื่อพิจารณาถึงลักษณะความน่าเชื่อถืออื่นๆที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นจำนวนมากที่สุดนั้นพบ ว่า การออกมาพบปะเยี่ยมเยียนเกษตรกรบ่อยๆและทั่วถึงเป็นลักษณะที่ผู้ให้ข้อมูลต้องการมากที่สุด (82.75%) ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรต้องการให้เกษตรกรตำบลออกมาพบปะเยี่ยมเยียนที่บ้านเป็น ประจำเพื่อให้คำแนะนำความรู้ใหม่ๆเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ลักษณะความน่าเชื่อ ถือ่อีกลักษณะหนึ่ง คือ การช่วยเหลือในเรื่องการวางแผนการผลิตและการตลาด โดยเกษตรกร ผู้ให้ข้อมูลได้ระบุว่าต้องการให้เกษตรกรเองมีส่วนร่วมในการวางแผนการผลิตเพื่อให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดและเป็นหลักประกันว่าผลผลิตทางการเกษตรที่ผลิตได้จะสามารถขายได้ใน ราคาที่ไม่ขาดทุนและมีกำไรจากการขายผลผลิตด้วย

ตารางที่ 8 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ผู้ให้ข้อมูลตามความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะความน่าเชื่อถืออื่นๆ
ที่เกษตรกรตำบลควรมี

ลักษณะความน่าเชื่อถือ	จำนวน*	เปอร์เซ็นต์	ลำดับ
1. ออกมาพบปะและเยี่ยมเยียนเกษตรกร บ่อยๆและทั่วถึง	72	78.13	1
2. ช่วยเหลือในสามที่เกษตรกรมีปัญหา	55	21.48	2
3. แนะนำข่าวสารและความรู้ใหม่มาให้ เป็นประจำ	52	20.31	3
4. ช่วยเหลือในด้านกรวางแผนการผลิต และการตลาด	36	14.06	5
5. พูดจริงทำจริง ยืนหยัดแข็งในการทำงาน	41	16.02	4
รวม	256	100.00	

* ผู้ให้ข้อมูลให้ความคิดเห็นมากกว่า 1 ความคิดเห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

Summary and Recommendation

สรุปผลการศึกษา (Summary)

การวิจัยเรื่องการรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อทราบถึงสภาพส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ซึ่งได้แก่อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำการเกษตร การติดต่อกับเกษตรตำบล และทัศนคติที่มีต่อการส่งเสริมการเกษตร
2. เพื่อระบุถึงลักษณะของเกษตรตำบลที่มีความน่าเชื่อถือตามการรับรู้ของเกษตรกรในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง
3. เพื่อบ่งชี้ลักษณะความน่าเชื่อถืออื่นๆที่เกษตรตำบลควรมีการแสดงออกในทัศนะของเกษตรกร

ผู้ให้ข้อมูลครั้งนี้คือ เกษตรกรตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (SIMPLE RANDOM SAMPLING) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพียง 10 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 116 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ของนำชัย ทนุผล และสุนิลา ทนุผล (2535:72) การรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2537-มีนาคม พ.ศ. 2538

สภาพส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีส่วนมากเป็นเพศหญิง มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อายุเฉลี่ย 42 ปี โดยผู้ที่มีอายุน้อยที่สุด 24 ปี และสูงสุด 72 ปี ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (70.96%) จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนสถานภาพการสมรสของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (97.41%) ระบุว่าสมรสแล้วและอยู่ด้วยกัน มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 8,051 บาท/เดือนโดยมีรายได้สูงสุด 20,000 บาท/เดือน รายได้ต่ำสุด 3,000 บาท/เดือน ถ้าคิดเป็นรายได้/ปี จะมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 96,612 บาท/ปี รายได้สูงสุด 240,000 บาท /ปี รายได้ต่ำสุด 36,000 บาท/ปี สถานภาพการถือครองพื้นที่ทำการเกษตรพบว่าเกษตรกรส่วนมาก (67.24%) ให้ข้อมูลว่ามีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง จำนวนพื้นที่เฉลี่ย 5 ไร่ โดยมีจำนวนสูงสุด 41 ไร่ และต่ำสุด 1 ไร่ และมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพเกษตรเฉลี่ย 22 ปี มีกิจกรรมหลักในการประกอบอาชีพทางการเกษตร คือ ปลูกพืชไร่หรือพืชไร่จากการทำการเกษตรพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่รับจ้างรายวัน รองลงมาคือ ค้าขาย ข้อมูลการติดต่อกับเกษตรตำบลนั้น ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (57.46 %) มีการติดต่อกับเกษตรตำบล และ 42.24 เปอร์เซ็นต์ ให้ข้อมูลว่าไม่ได้ติดต่อกับเกษตรตำบล และในจำนวนผู้ให้ข้อมูลที่มีการติดต่อกับเกษตรตำบลนั้นได้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ติดต่อตามวันเวลาที่นัดหมายจากเกษตรตำบล และติดต่อแบบไม่ได้นัดหมาย การติดต่อกับเกษตรตำบลทั้ง 2 ลักษณะเฉลี่ย 1 ครั้ง/เดือน

ผลการศึกษาที่เกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมการเกษตร พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีทัศนคติต่อการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรอยู่ในระดับที่ "ดี" โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.18 กล่าวคือ เกษตรกรในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง มีความเข้าใจในระบบงานส่งเสริมการเกษตรเป็นอย่างดี และเห็นด้วยกับงานส่งเสริมการเกษตรในการพัฒนาอาชีพการเกษตรและช่วยแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรได้

สำหรับลักษณะความน่าเชื่อถือของเกษตรตำบลตามการรับรู้ของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีการรับรู้ถึงความสำคัญของความน่าเชื่อถือทั้ง 4 มิติ ในระดับ "มาก" กล่าวคือ เกษตรกรจะให้การยอมรับและเกิดความเชื่อถือในตัวเกษตรตำบลก็ต่อเมื่อเกษตรตำบลมีลักษณะในมิติความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย คือ เกษตรตำบลควรเป็นผู้ที่ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความอ่อนโยน ต้อนรับ อบอุ่น มีอัธยาศัยดี มีการให้อภัยเป็นผู้อ่อนน้อม เข้าใจผู้อื่นและพบกับเกษตรกรได้ง่าย สำหรับมิติ "ความน่าไว้วางใจ" เกษตรตำบลจะต้องเป็นผู้ที่มีใจกว้าง น่าไว้วางใจ เป็นคนเปิดเผยดีด้วยกัน มีมิตรไมตรี ซื่อสัตย์ พูดภาษาท้องถิ่น จริงใจ ยุติธรรม ส่วนมิติ "ความเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิ" เกษตรตำบลควรมีลักษณะเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความชำนาญการ มีอำนาจ ประสบการณ์ รวมทั้งความรอบรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ในมิติ "ความคล่องตัว" เกษตรกรมีความคาดหวังว่าเกษตรกรตำบลควรมีความมั่นใจในตนเอง กระฉับกระเฉง และกล้าแสดงออก

ในการลำดับความสำคัญของมิติความน่าเชื่อถือที่เกษตรกรตำบลควรมีการแสดงออกตามการรับรู้ของเกษตรกรนั้นพบว่ามิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ เป็นมิติที่มีความสำคัญในสายตาของเกษตรกรเป็นอันดับแรก รองลงมาตามลำดับคือมิติความคล่องตัว ความน่าไว้วางใจ และความรู้จักคุ้นเคย เป็นลำดับสุดท้าย

สำหรับความน่าเชื่อถือลักษณะอื่นๆที่นอกเหนือจากลักษณะต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ นั้นเกษตรกรส่วนใหญ่ซึ่งคิดเป็น 75 เปอร์เซ็นต์จากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น (116 คน) ได้ระบุความคิดเห็นในลักษณะสำคัญอื่นๆแต่สอดคล้องกับลักษณะความน่าเชื่อถือที่ทำการศึกษา พบว่าเกษตรกรตำบลควรมีการแสดงออกคือต้องการให้เกษตรกรตำบลออกมาพบปะ เยี่ยมเยียนบ่อยๆ ช่วยแก้ปัญหา แนะนำข่าวสารความรู้ใหม่ๆ พูดจริงทำจริง ขยันขันแข็งในการทำงาน ส่วนลักษณะที่นอกเหนือไปจากมิติต่างๆที่ทำการศึกษาที่เกษตรกรต้องการให้เกษตรกรตำบลแสดงออกคือ ช่วยเหลือในด้าน การวางแผนการผลิตและการตลาด

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

ผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงมิติความน่าเชื่อถือทั้ง 4 มิติ ที่เกษตรกรตำบลควรมี และมีการแสดงออกในสายตาของเกษตรกร ซึ่งได้แก่ความเป็นผู้ที่รู้จักคุ้นเคย ความน่าไว้วางใจ ความเป็นผู้มีคุณวุฒิและความคล่องตัว รวมทั้งยังแสดงให้เห็นลำดับของความน่าเชื่อถือในแต่ละมิติของเกษตรกรตำบลอีกด้วย ดังนั้นเพื่อให้ระบบงานส่งเสริมการเกษตรและการวางแผนทางการส่งข่าวรับข่าวของเกษตรกรตำบลกับเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น จึงมีข้อเสนอแนะสำหรับบุคคลและหน่วยงานที่ดำเนินงานการส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ คือ

1. เกษตรตำบลโดยเฉพาะในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ควรมีการแสดงออกในลักษณะความน่าเชื่อถือทั้ง 4 มิติ ในระหว่างการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรนอกจากนี้ลักษณะความน่าเชื่อถือทั้ง 4 มิติ ซึ่งได้แก่ความรู้จักคุ้นเคย ความเป็นผู้นำไว้วางใจ ความเป็นผู้มีคุณวุฒิ และความคล่องตัว ทั้ง 4 มิติดังกล่าวควรได้รับการพิจารณาจากหน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานต้นสังกัดให้เป็นแกนของบรรทัดฐานในการทำงานของเกษตรตำบลที่ทำงานส่งเสริมการเกษตร อย่างไรก็ตามเกษตรตำบลในตำบลหนองละลอกควรที่จะเป็นบุคคลที่มีความเป็นผู้มีคุณวุฒิ อาทิ มีความรู้ในวิชาการที่ทำการส่งเสริมดี มีความชำนาญ ทักษะและประสบการณ์ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ซึ่งจะทำให้เป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือในสายตาของเกษตรกรมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

2. เกษตรตำบลที่บุคคลิกภาพยังขาดความน่าเชื่อถือตามที่เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลรับรู้ควรได้รับการพัฒนาให้มีลักษณะความน่าเชื่อถือดังกล่าว ซึ่งอาจดำเนินการได้ในหลายลักษณะ เช่น การฝึกอบรม การประชุมสัมมนา เพื่อให้ความรู้ในเรื่องลักษณะความน่าเชื่อถือดังกล่าว เนื้อหาที่เกี่ยวกับลักษณะความน่าเชื่อในแต่ละมิติควรเน้นในการฝึกอบรมหรือแนะนำความรู้ดังนี้

2.1 มิติความเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย ควรมีการสอนหรือแนะนำความรู้ที่เน้นในเนื้อหาวิชา มนุษยสัมพันธ์ จิตวิทยาสังคมให้แก่เกษตรตำบล

2.2 มิติความน่าไว้วางใจ ควรมีการทบทวนเนื้อหาในเรื่องของจริยธรรม และหลักปฏิบัติต่อบุคคล เพื่อให้เกษตรตำบลปฏิบัติตัวโดยไม่ทำให้เกิดความเดือดร้อนและไม่เห็นประโยชน์ส่วนตนจนเกิดการเอาใจเอาเปรียบผู้อื่น

2.3 มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ ควรฝึกอบรมด้านวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพแก่เกษตรตำบลอยู่เสมอ เพื่อให้เกษตรตำบลได้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในเทคนิคและวิธีการทางการเกษตรที่ทันสมัย เพื่อให้เกษตรตำบลสามารถนำไปถ่ายทอดและแก้ปัญหาของเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 มิติความคล่องตัว สำหรับลักษณะความน่าเชื่อถือในมิติความคล่องตัวผู้บริหารงานส่งเสริมควรเพิ่มแรงจูงใจให้กับเกษตรตำบล เช่น การยกย่อง ชมเชย หรือการประกาศเกียรติคุณ การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานของเกษตรตำบล โดยผู้บริหารงานส่งเสริมควรให้การนิเทศงานและออกพบปะ เกษตรตำบลเป็นประจำ

3. การพบปะ เชื่อมสัมพันธ์ของเกษตรตำบล ควรจะทำให้ทั่วถึง เนื่องจากการพบปะ เชื่อมสัมพันธ์สามารถช่วยแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในไร่นาได้ทันเวลา และเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับเกษตรกรเป็นอย่างดี เกษตรตำบลควรมีส่วนช่วยเหลือแนะนำ ความรู้ เรื่องการตลาดและการวางแผนการผลิตพืชแก่เกษตรกร โดยการศึกษาค้นคว้าและติดตามภาวะการตลาดด้วยตนเองจากข้อมูลต่างๆและจากการสังเกตปรากฏการณ์ทางสภาพแวดล้อมเพื่อนำมาแนะนำแก่เกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป
(Recommendations For Future Study)

1. ควรขยายขอบเขตพื้นที่ในการวิจัยให้กว้างยิ่งขึ้น เป็นจังหวัด ภาค เพื่อจะได้ทราบว่าเกษตรกร ในภูมิภาคอื่นๆ จะมีการรับรู้ในลักษณะความน่าเชื่อถือในตัวเกษตรกรตำบลอย่างไรบ้าง เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรต่อไป
2. ควรนำการวิจัยลักษณะนี้ไปใช้กับกลุ่มบุคคลอื่นๆบ้าง เช่น ลักษณะความน่าเชื่อถือของผู้บริหารระดับสูงตามการรับรู้ของผู้ใต้บังคับบัญชา และลักษณะความน่าเชื่อถือของผู้ใต้บังคับบัญชาตามการรับรู้ของผู้ใต้บังคับบัญชา
3. ควรเพิ่มเนื้อหาหรือลักษณะความน่าเชื่อถือในหลายๆลักษณะแล้วทำการวิจัยต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กัทลี มโนวงศ์. 2525. ผลของการประเมินเชิงสะท้อนต่ออัตโนทัศน์ของวัยรุ่นตอนปลาย.

กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยพณิชยการอาชีวศึกษา.

กมลรัตน์ หล้าสว่างษ์. 2527. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (ไม่ระบุปีที่พิมพ์). คู่มือการปฏิบัติงานของเกษตรกรตำบลในฐานะผู้

แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในตำบลตามแผนชีวิตใหม่ของเกษตรกร. กรุงเทพฯ:

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กัทลี มโนวงศ์. 2525. ผลของการประเมินเชิงสะท้อนต่ออัตโนทัศน์ของวัยรุ่นตอนปลาย.

กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยพณิชยการอาชีวศึกษา.

ดำรงชัย สิริโชค. 2535. บทบาทการบริการทางการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ประจำตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา. เชียงใหม่ : วิทยาลัยพณิชยการอาชีวศึกษา สถาบัน

เทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

นำชัย ทนุผล และสุนิลา ทนุผล. 2535. ลักษณะของพนักงานส่งเสริมการเกษตรที่มีความ

น่าเชื่อถือตามการรับรู้ของเกษตรกรผู้นำในจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่:สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

เทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

บุญธรรม กิจปรีดาบริษัท. 2531. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: B & B

Publishing.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุญสม วราเอกศิริ. 2529. ส่งเสริมการเกษตรหลักและวิธีการ. เชียงใหม่: สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

ปัญญา หิรัญรัมย์. 2529. ความรู้พื้นฐานการส่งเสริมการเกษตร กรุงเทพฯ: บริษัทสารมวลชน.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ .2526. ทัศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ: พีระพัฒนการพิมพ์.

ประหัต มะโนพะเส้า .2535. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ถึงเกษตรกรอำเภอ ตามความต้องการของข้าราชการผู้ได้บังคับบัญชาในจังหวัดลำพูน. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์. 2535. ผู้นำและการพัฒนาภาวะผู้นำในงานส่งเสริมการเกษตร. เชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิจิตร อาวะกุล. 2535. กรมส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช

วิชา ดำรงเกียรติศักดิ์. 2532. การสื่อสารการเกษตร. พิมพ์ครั้งที่ 4. เชียงใหม่: สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้. เชียงใหม่.

สุชา จันท์เอม. 2529. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

BERELSON, B and G.A.STEINER.2964. HUMAN BEHAVIOR : An INVENTORY OF A SCIENTIFIC FARMING. NEW YORK : HARCOURT, BRACE AND WORLD.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BURDEN, G.A. 1971. An Introduction of Human Communication Theory.

U.S.A., W.M., C. Brown, Dubuque.

CANEDO, F.M. 1976. Maranao Rice Farmers Perception of the Credibility Characteristics of an Extension Agent. Unpublished M.S. thesis, UPLB, College, Philippines.

LEHMANN, E.L. 1986. Testing Statical Hypotheses. New York : Willey.

GERTGEN, KENNETH J. 1975. Contemporary Issues in Adolescent Development. New York: Harper and Row.

HART, R.P., H.G. FRIEDRICH and W.D. BROOKS. 1975. Public Communication. New York. Harper and Row Publishers.

HOVLAND, C.I., I.L. JANIS and H.H. KELLY. 1953. Communication and Persuasion. New Haven. Connecticut : Yale University Press.

ROGER, E. M. and F.F. SHOEMAKER. 1971. Communication of Innovations. New York : The Free Press.

UMAYAM, R.C. 1981. Cradibility Characteristics of Extension Workers among Rice Farmers in Isabel. Unpublished M.S. Thesis, UPLB, College, Laguna, Philippines.

WENBURG, J.R. and W.W. WILMORT. 1973. The Personal Communication Process. New York : John Willey and Sons, Inc.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 1

การแบ่งเขตการปกครอง

ตำบลหนองละลอก แบ่งเขตการปกครองเป็น 10 หมู่บ้านประกอบด้วย

หมู่ที่ 1	ชื่อบ้านคลองน้ำเย็น
หมู่ที่ 2	ชื่อบ้านกระโทม
หมู่ที่ 3	ชื่อบ้านหนองละลอก
หมู่ที่ 4	ชื่อบ้านตรอกสี่ต้น
หมู่ที่ 5	ชื่อบ้านต้นเนิน
หมู่ที่ 6	ชื่อบ้านหนองตาเสียง
หมู่ที่ 7	ชื่อบ้านศาลสิทธิ์
หมู่ที่ 8	ชื่อบ้านหนองปรือ
หมู่ที่ 9	ชื่อบ้านหมู่บ้านตัวอย่างนิคมหนองละลอก
หมู่ที่ 10	ชื่อหมู่บ้านมาบข่า

ตำบลหนองละลอกมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 39,275 ไร่ (62.84 ตารางกิโลเมตร) โดยมีพื้นที่อยู่ในเขตวางผังการพัฒนาชนบท และพื้นที่ทั้งหมดนี้ มีบางส่วนอยู่ในเขตสาขาภิบาล บ้านค่ายซึ่งได้แก่พื้นที่บางส่วน ของหมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 4

การคมนาคม

ตำบลหนองละลอกมีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญนับเป็นถนนสายหลักของตำบลคือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3148 ซึ่งเป็นถนนลาดยาง ที่ตัดผ่านตำบล (สามแยกไฟล้อม ถึงหมู่บ้านตัวอย่างนิคมหนองละลอก) สามารถเชื่อมติดต่อกับทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3138 (บ้านบึง-บ้านค่าย) จึงทำให้ตำบลหนองละลอกสามารถติดต่อ กับตำบลข้างเคียง และเข้าสู่ตัวเมืองระยองได้สะดวก

สำหรับถนนที่เข้าสู่หมู่บ้าน และเชื่อมติดต่อกันระหว่างหมู่บ้านนั้น เป็นถนนลูกรังและถนนดิน มีเส้นทางสายหลักๆ 2 สายคือ

ก. จากบ้านแหลมเหียง หมู่ที่ 5 ตำบลหนองละลอก ถึงบ้านหนองปรือ หมู่ที่ 8

ตำบลหนองละลอก ฮาวประมาณ 8 กิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. จากบ้านคอนจันท์ หมู่ที่ 1 ตำบลหนองละลอก ถึงบ้านสวนหลาว หมู่ที่ 1 ตำบลหนองละลอก ฮาวประมาณ 4 กิโลเมตร

แนวทางการพัฒนาการเกษตรตำบลตำบลหนองละลอก

1. สภาพทั่วไป

1.1 ประวัติตำบล

ประวัติตำบลหนองละลอก ตั้งแต่โบราณได้มีประวัติเล่าสืบต่อกันมาว่าช่วงฤดูฝนได้มีธารน้ำไหลผ่านตำบลนี้เป็นละลอกๆ และธารน้ำก็จะมีดินละลอกขึ้นตามลำธารเป็นแถวเป็นแนวและเป็นที่อยู่อาศัยของพืชพันธุ์ธัญญาหาร เช่น ปลา และสัตว์น้ำอื่นเป็นจำนวนมาก ซึ่งสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ชาวบ้านเป็นจำนวนมาก ชาวบ้านจึงพร้อมใจกันเรียกตำบลนี้ว่า ตำบลหนองละลอก ซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นคนพื้นเพระของโดยกำเนิด

1.2 ที่ตั้งอาณาเขต/การปกครอง

ตำบลหนองละลอก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านค่าย ประมาณ 10 กิโลเมตรมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลหนองตะพาน อำเภอบ้านค่าย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลหนองบัว ตำบลบางบุตร

ตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย

โดยมีแม่น้ำระยองหรือคลองใหญ่กั้นกลาง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลหนองตะพาน ตำบลมาบตา

อำเภอบ้านค่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 2

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงอาณาเขตของหมู่บ้านในต.หนองละลอก อ.บ้านค่าย จ.ระยอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 3

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

การรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะที่น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
ในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

ชื่อ.....

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

วันที่....เดือน.....พ.ศ 2538

ตอนที่1 ลักษณะสถานภาพส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม

1. เพศ หญิง ชาย
2. อายุ..... ปี
3. ระดับการศึกษา
 - ไม่ได้เรียนหนังสือ
 - จบ ป.4
 - จบ ป.6
 - จบ ม.3
 - จบ ม.6
 - จบสูงกว่า ม.6ขึ้นไป อื่น (ระบุ).....
4. สถานภาพการสมรส
 - โสด
 - แต่งงาน
 - หย่าร้างหรือเป็นหม้าย
5. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน.....บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ลักษณะพื้นที่ทำการเกษตรของท่าน
- () เป็นของตัวเองจำนวนประมาณ.....ไร่
- () เช่า.....ไร่
- () อื่นๆ (ระบุ) ประมาณ.....ไร่
7. ท่านมีประสบการณ์ในการทำการเกษตร (ตั้งแต่เริ่มจนถึงปัจจุบันนี้).....ปี
8. อาชีพการเกษตรกิจกรรมหลักคือ
- () ทำสวน (ระบุ).....
- () ทำนา (ระบุ)
- () เลี้ยงสัตว์ (ระบุ).....
- () ทำไร่ (ระบุ)
- () อื่นๆ (ระบุ)
9. อาชีพรองจากการทำการเกษตรคือ
- () ไม่มีอาชีพรอง
- () มีอาชีพรอง (ระบุ).....
10. ท่านมีการติดต่อกับเกษตรกรตำบลในแต่ละเดือน
- () ติดต่อกับ (ถ้าติดต่อโปรดตอบข้อ 11.1 และ 11.2)
- () ไม่ติดต่อ
- 11.1 ติดต่อบ้างวันเวลาที่นัดหมายจากเกษตรกรตำบล จำนวน..... ครั้ง
- 11.2 ติดต่อบ้างไม่ได้นัดหมาย จำนวน.....ครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. ทักษะที่เกษตรกรมีต้องงานส่งเสริมการเกษตร (กรุณาทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องคำตอบที่ท่านมีความเห็นตรงกับข้อความข้างล่างนี้)

ลักษณะงานส่งเสริมการเกษตร	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)	เห็นด้วย (3)	ไม่ เห็นด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
1. การประชุม และการเยี่ยมของเกษตรกรตำบล สามารถช่วยให้เกษตรกรแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในไร่นาได้ 2. การจัดทำแปลงส่งเสริมและทดสอบการปลูกพืช ของเกษตรกรตำบล เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรใน การถ่ายทอดความรู้ใหม่ๆทางการผลิตแก่เกษตรกร 3. การเยี่ยมเยียนตามระยะเวลาที่กำหนดใน การเยี่ยมเยียนของเกษตรกรตำบลเป็นสิ่งที่ดี 4. ถ้าไม่มีเกษตรกรตำบลในพื้นที่ เกษตรกรจะประสบ ปัญหาในการผลิตพืช 5. การส่งเสริมทางการเกษตรเป็นการทำงานร่วม กันระหว่างเกษตรกรและเกษตรกรตำบล 6. งานส่งเสริมเกษตรเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา ชนบท 7. งานส่งเสริมการเกษตรสามารถช่วยให้เกษตรกร ได้รับทราบเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆและ นำไปปฏิบัติได้				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะงานส่งเสริมการเกษตร	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)	เห็นด้วย (3)	ไม่ เห็นด้วย (2)	ไม่เห็น อย่างยิ่ง (1)
8. งานส่งเสริมการเกษตรเป็นการบริการช่วยเหลือให้สามารถปรับปรุงการผลิตทางการเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น		✓		
9. งานส่งเสริมการเกษตรเน้นในการพัฒนาผลผลิตในไร่นาของเกษตรกร				
10. งานส่งเสริมการเกษตรให้บริการข่าวสารเทคนิคใหม่ๆ และการเข้าไปใช้ในไร่นา - นาอย่างถูกต้อง				
11. งานส่งเสริมการเกษตรมีจุดมุ่งหมายให้เกษตรกรแต่ละคนมีการปรับปรุงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม				
12. งานส่งเสริมการเกษตรเน้นการใช้ประโยชน์จากเกษตรกรในการกระจายความรู้ไปสู่เพื่อนเกษตรกร				
13. งานส่งเสริมการเกษตรมีการวางแผนที่มีประสิทธิภาพในการนำผลการวิจัยไปถ่ายทอดแก่เกษตรกรในชนบทให้สามารถแก้ปัญหาการผลิตได้				
14. งานส่งเสริมการเกษตรมีการดำเนินกิจกรรมตามความต้องการและปัญหาของเกษตรกร				
15. งานส่งเสริมการเกษตรส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการพัฒนา				
16. งานเชื่อมสัมพันธ์ว่าเป็นหัวใจของงานส่งเสริมการเกษตร				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถเผยแพร่ได้โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะงานส่งเสริมการเกษตร	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)	เห็นด้วย (3)	ไม่ เห็นด้วย (2)	ไม่เห็น อย่างยิ่ง (1)
17. งานส่งเสริมการเกษตรเน้นงานสถาบันกลุ่มหนึ่ง ช่วยให้เกิดการเรี้นรู้ร่วมกัน 18. งานส่งเสริมการเกษตรเป็นการให้บริการช่วย เหลือเกษตรกร โดยกระบวนการเรี้นรู้ทางการ ศึกษา 19. งานส่งเสริมการเกษตรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ เกษตรกรและครอบครัว เพิ่มผลผลิตและรายได้ 20. งานส่งเสริมการเกษตรนอกจากจะ เน้นด้านการ เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรแล้วยัง เน้นด้านเค- เศรษฐกิจของเกษตรกร				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

=====
 ตอนที่ 2 เพื่อทราบถึงการรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะความน่าเชื่อถือของเกษตรกรตำบลในแต่ละ
 มิติ (กรุณาทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องคำตอบที่ท่านมีความเห็นตรงกับข้อความข้าง
 ล่างนี้)
 =====

มิติความน่าเชื่อถือ	มาก ที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1. มิติความเป็นผู้รักมักคุ้น (Sociability dimension) 1.1 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่เกษตรกรสามารถพบปะและปรึกษา ทารหรือได้ง่าย/สะดวก 1.2 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่ผ่อนปรนโอนอ่อนตามมติของที่ประ- ษัมกลุ่มเกษตรกร 1.3 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่มีอัธยาศัยและสุสันถ 1.4 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่ไม่หยาบคายแต่มีความอ่อนโยนกับ เกษตรกร 1.5 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่มีความขัดแย้งกับเกษตรกรและ เต็มใจให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบปัญหา 1.6 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่ต้อนรับบุคคลอื่นด้วยความอบอุ่น และให้การสนับสนุนชมเชยหรือครอบครัวเกษตรกรทั้งในรูปแบบ กำลังใจและกำลังทรัพย์หรือวัสดุอุปกรณ์ 1.7 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่ซื่อสัตย์ / ร่าเริงเมื่อพบปะกับ เกษตรกร 1.8 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่มีความเข้าใจในปัญหาของ เกษตรกร				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มิติความน่าเชื่อถือ	มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<p>2. มิติความไม่เป็นภัย (Safety dimension)</p> <p>2.1 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่น่าข่าวสารที่เชื่อถือได้ ทดสอบได้ มาถ่ายทอดให้เกษตรกร</p> <p>2.2 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่ให้ความรักและความจริงใจ แก่เกษตรกร</p> <p>2.3 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์อันดีกับ เกษตรกร</p> <p>2.4 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่ให้ความเป็นธรรม (ไม่เลือกที่รัก มักที่ชัง) แก่เกษตรกรทุกคน</p> <p>2.5 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่ไม่พูดปดหลอกลวง</p> <p>2.6 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่มีโลกทัศน์กว้างและรับฟังความคิดเห็น เห็นของผู้อื่น</p> <p>2.7 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่มีภูมิปัญญาได้ช่วยเกษตรกร</p> <p>2.8 เกษตรกรพูดภาษาท้องถิ่นได้เหมือนเกษตรกร</p> <p>3. มิติความเป็นผู้มีคุณวุฒิ (Qualification dimension)</p> <p>3.1 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่ได้รับการศึกษาอบรมในงานที่ปฏิบัติ มาอย่างเพียงพอ</p> <p>3.2 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่มีทักษะในงานที่ปฏิบัติ</p> <p>3.3 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในงานที่ปฏิบัติอย่าง เพียงพอ</p> <p>3.4 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่มีความรู้ทันสมัยหลายด้าน</p>				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มิติความน่าเชื่อถือ	มาก ที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
<p>3.5 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งหน้าที่ทางราชการที่มีอำนาจในการสั่งการและให้คำแนะนำ</p> <p>3.6 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่มีความรู้ในงานปฏิบัติอย่างดี</p> <p>4. <u>มิติความคล่องตัว</u> (Dynamism dimension)</p> <p>4.1 มีความมั่นใจในตัวเอง</p> <p>4.2 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่ไม่ยอมแพ้ต่อปัญหาและอุปสรรค</p> <p>4.3 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่พูดในสิ่งที่คิดและวิจารณ์อย่างเปิดเผย</p> <p>4.4 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่เข้มแข็งและเพียรพยายามในงานที่ปฏิบัติ</p> <p>4.5 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่กล้าพูดกล้าทำ</p> <p>4.6 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่กระทำสิ่งใดในลักษณะทันควัน</p> <p>4.7 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่มีสุขภาพแข็งแรงไม่มีลักษณะช้ำโรค</p> <p>4.8 เกษตรตำบลเป็นบุคคลที่มีการตัดสินใจและลงมือปฏิบัติงานอย่างรวดเร็ว</p>				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

=====
 ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่มีต่อลักษณะที่น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
 =====

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้